

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΡΟΦΙΛ
ΑΛΛΟΔΑΠΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΑ
ΕΠΙΣΚΕΠΤΗ ΔΥΤΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΜΕΣΩ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ Ι.
ΔΑΣΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ, ΔΑΠΑΝΕΣ,
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ
ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ,
ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΑ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ

Τελική έκθεση

Τουριστική περίοδος 2021

Η έρευνα και ανάλυση υλοποιήθηκε και συντονίστηκε από το τμήμα Οικονομίας & Διοίκησης του ΜΑΙΧ, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Κρήτης στα πλαίσια της προγραμματικής σύμβασης για την εκπόνηση της τουριστικής έρευνας από το ΜΑΙΧ για λογαριασμό της Περιφέρειας Κρήτης.

Για την ανάλυση της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στο αεροδρόμιο Χανίων (Ι. Δασκαλογιάννης) έχουν συμπεριληφθεί 3835 έγκυρα ερωτηματολόγια για την τουριστική περίοδο του 2021, σταθμισμένα σύμφωνα με τον τελικό αριθμό αφίξεων ανά εθνικότητα, μεταφρασμένα σε διάφορες γλώσσες, από ερευνητές του ΜΑΙΧ. **Η έρευνα αυτή συγχρηματοδοτήθηκε από την Περιφέρεια Κρήτης – Περιφερειακή Ενότητα Χανίων και το Δήμο Χανίων.** Για την ομαλή διεξαγωγή της έρευνας υπήρχε συνεχής υποστήριξη από τη Frarport-Greece και το Προσωπικό του Αερολιμένα Χανίων. Αναφορά γίνεται στις συνολικές και ανά εθνικότητα αφίξεις αλλοδαπών τουριστών που έχουν δημοσιευθεί από την Frarport-Greece για το αεροδρόμιο Χανίων και από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας Ηρακλείου για το αεροδρόμιο Ηρακλείου, με σκοπό να αξιολογήσει την έως τώρα φετινή τουριστική κίνηση στην Κρήτη και να τη συγκρίνει με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, αλλά και με το 2019, προ COVID-19 εποχή. Εντοπίζει το προφίλ του αλλοδαπού τουρίστα ο οποίος διαμένει στη Δυτική Κρήτη, με βάση τα δημογραφικά στοιχεία, διερευνά τις επιλογές του σε τύπους καταλύματος και πακέτα διατροφής, τη χρήση μεταφορικών μέσων, τις προτιμήσεις σε διάφορους προορισμούς και αγροτικά προϊόντα, τις πραγματοποιηθέντες δαπάνες, το αίσθημα ασφάλειας σχετικά με την τήρηση υγειονομικών πρωτοκόλλων σε χώρους εστίασης και φιλοξενίας, όπως επίσης την ικανοποίηση των αλλοδαπών τουριστών σχετικά με διάφορες υπηρεσίες και υποδομές της Δυτικής Κρήτης αλλά και στο τι χρήζει βελτίωσης για την προσέλκυση περισσότερων ικανοποιημένων τουριστών στο άμεσο μέλλον.

Ομάδα συγγραφής και ανάλυσης:

- Δρ. Γεώργιος Μπαουράκης, Διευθυντής Μ.Α.Ι.Χ.
- Γεώργιος Αγγελάκης, Ερευνητής Τμ. Οικονομίας και Διοίκησης Μ.Α.Ι.Χ., υπ. διδάκτωρ Τμ. Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας, ΕΛΜΕΠΑ.
- Περικλής Δράκος, ΕΔΙΠ, Τμ. Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Καθ.Κωνσταντίνος Ζοπουνίδης, Ακαδημαϊκός, Διευθυντής Εργ. Συστημάτων Χρηματοοικονομικής Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης.
- Επ. Καθηγητής Χρήστος Λεμονάκης, Διευθυντής Εργαστηρίου Διοικητικής Οικονομικής και Συστημάτων Αποφάσεων, Τμ. Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας, ΕΛΜΕΠΑ.
- Αν. Καθηγητής Γεώργιος Ατσαλάκης, Σχολή Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης, Πολυτεχνείο Κρήτης.
- Επ. Καθηγητής Γεώργιος Αραμπατζής, Σχολή Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης, Πολυτεχνείο Κρήτης.
- Καθ. Γαγάνης Χρυσοβαλάντης, Τμ. Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Αν. Καθηγητής Ανδρέας Παναγόπουλος, Τμ. Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Επ. Καθηγήτρια Σημαντηράκη Βανέσσα, Διευθύντρια Α.Σ.Τ.Ε.Κ.

Ομάδα πεδίου:

Οι φοιτητές: Μρντζένοβιτς Μάρκος, Ζοπουνίδης Δημήτριος (Ιδρυτής aviatonlife.gr), Μπαουράκης Εμμανουήλ-Μιχαήλ, Μακράκης Στέλιος, Ρέγκας Αιμίλιος, Καζάκης Μιχάλης, Μποράκης Χρήστος, Δρικήκη Χριστίνα, Καρακωνσταντάκη Δήμητρα, Κοπάση Νικολέτα, Κοκολάκη Ευλαμπία Δήμητρα, Walid Larbi, Slim Bejaoui και μια ομάδα φοιτητών μέσω του Προγράμματος Erasmus+.

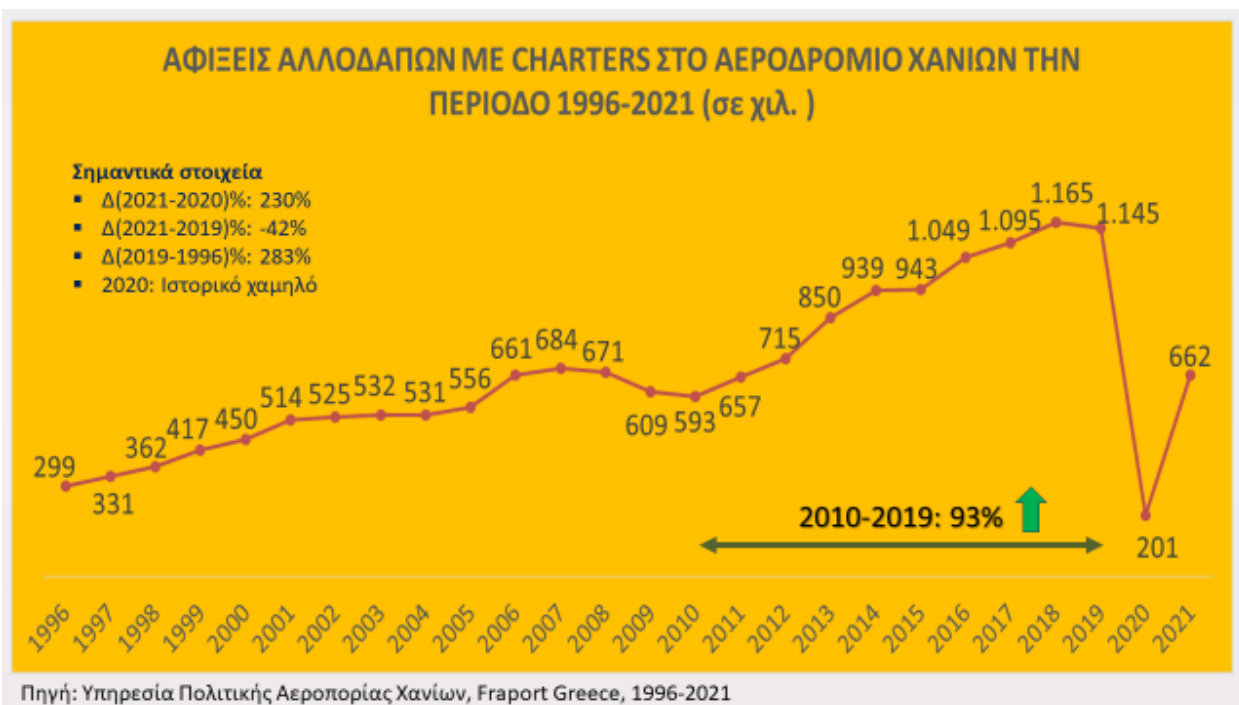
Πίνακας περιεχομένων

ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΧΑΝΙΩΝ	4
ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	7
ΠΡΟΦΙΛ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΑ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΓΕΙ ΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΧΑΝΙΩΝ ΩΣ ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ	10
Ηλικία επισκεπτών.....	10
Επάγγελμα επισκεπτών	11
Επισκεψιμότητα στα Δυτική Κρήτη	11
Περιοχή διαμονής.....	12
Διάρκεια παραμονής	14
Τρόπος οργάνωσης διακοπών	14
Συνοδεία ταξιδιού.....	16
Τύπος καταλύματος και πακέτο διατροφής.....	16
ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ.....	20
Χρήση ενοικιαστικού αυτοκινήτου.....	20
Χρήση λεωφορείου.....	20
Χρήση τουριστικού λεωφορείου	21
Χρήση ταξί.....	22
ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	23
Τουριστικοί προορισμοί	23
ΑΓΟΡΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	25
Αγορά τοπικών αγροτικών προϊόντων	25
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΑΠΟ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.....	26
Συμπεριφορά και φιλοξενία ντόπιων κατοίκων	26
Υπηρεσίες καταλυμάτων	26
Υπηρεσίες σε ταβέρνες και εστιατόρια	27
Καθαριότητα Παραλιών.....	28
Υπηρεσίες σε καφετέριες	28
Ασφάλεια	29
ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΟΥΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ	30
Υπηρεσίες ταξί	30
Καθαριότητα στον αστικό ιστό	30
Χώροι πρασίνου/πάρκα.....	31

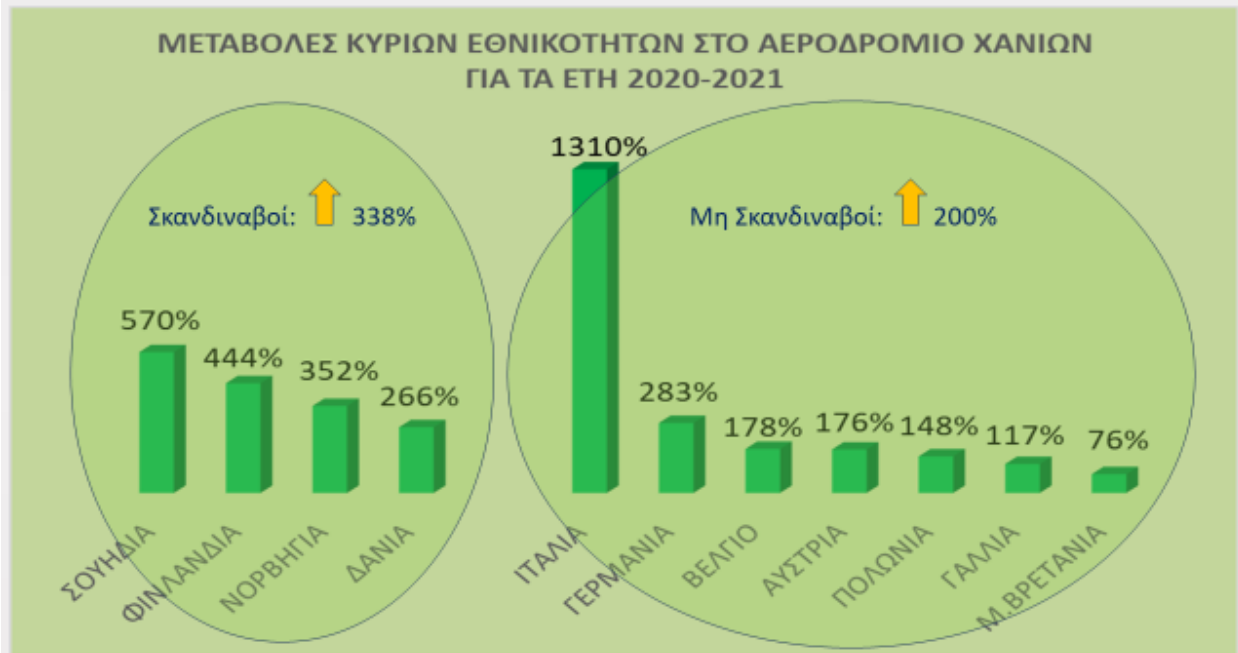
Σήμανση και πινακίδες κατεύθυνσης οδικού δικτύου	32
ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΟΠΩΝ ΤΟΥΣ.....	34
Συνολικές δαπάνες	34
ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ	40
Υγειονομικός προορισμός COVID-19.....	40
Υγειονομικά πρωτόκολλα COVID-19 στα εστιατόρια.....	40
Οικονομία Διαμοιρασμού και COVID-19.....	41
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	42

ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΧΑΝΙΩΝ

Σχετικά με τις αφίξεις αλλοδαπών τουριστών στο αεροδρόμιο Χανίων και με βάση τα στοιχεία της Fraport-Greece για το έτος 2021, σημειώνονται 662 χιλιάδες αφίξεις, καταγράφοντας μία **μεγάλη αύξηση σε σχέση με την περυσινή περίοδο της τάξεως του 230%**. Σε σχέση με το 2019, η μείωση φτάνει το 42%, αλλά αν αναλογιστούμε ότι η φετινή τουριστική περίοδος άρχισε ουσιαστικά τον Ιούλιο και συγκρίνουμε τις αφίξεις του τετραμήνου Ιούλιος-Οκτώβριος του 2021 με τις αντίστοιχες αφίξεις του 2019, τότε η μείωση είναι πολύ λιγότερη, της τάξεως του 15%.

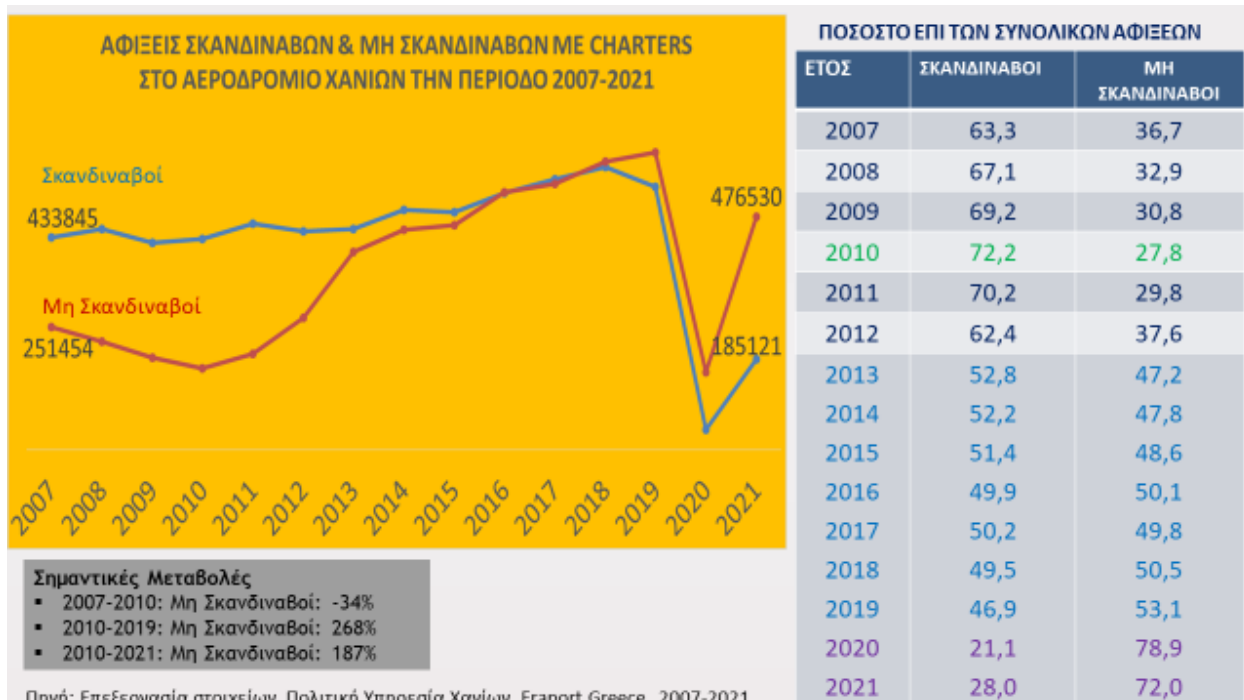

Η αύξηση αυτή καταγράφεται από όλες ανεξαιρέτως τις εθνικότητες που επισκέπτονται τη Δυτική Κρήτη, με τη σημαντικότερη αύξηση να παρουσιάζουν οι Σκανδιναβοί, όπως είναι οι Σουηδοί, Φινλανδοί, Νορβηγοί και Δανοί με ποσοστό 338%, ενώ το ποσοστό αύξησης των μη Σκανδιναβών διαμορφώνεται στο επίσης υψηλό ποσοστό της τάξεως του 200%.

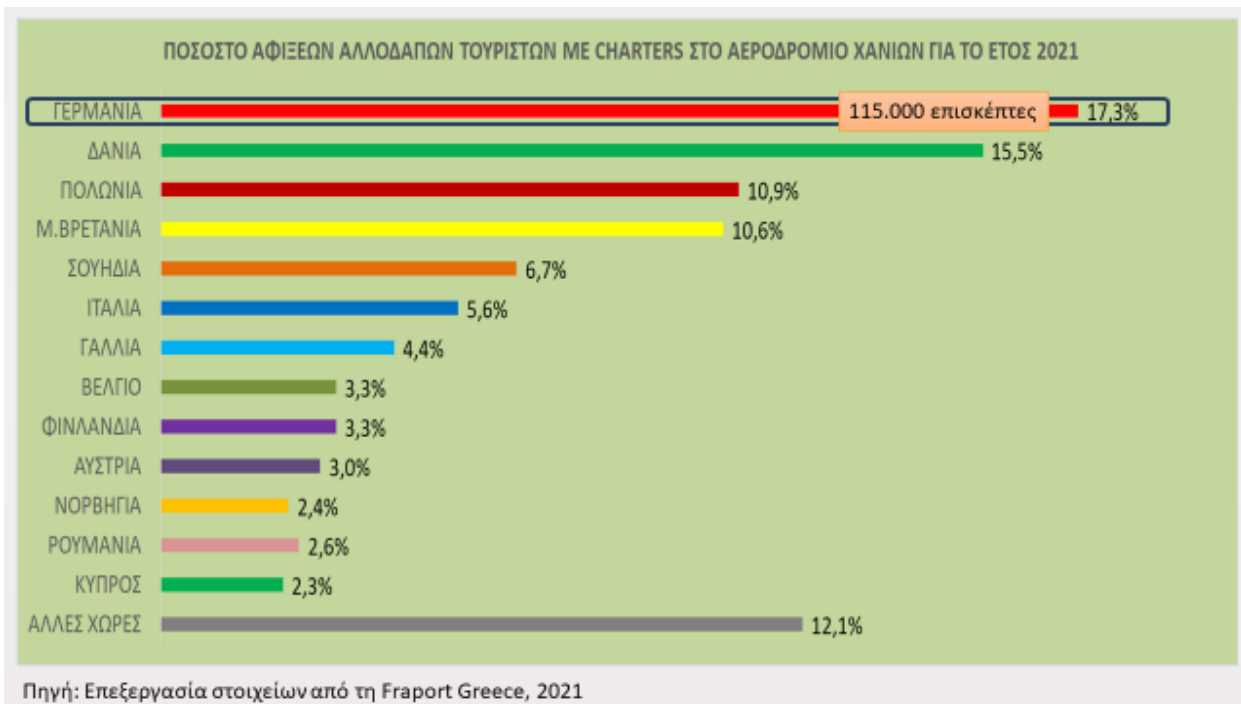

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από τη Fraport Greece, 2020-2021

Αν αναλογιστούμε ότι από το 2013 οι αφίξεις αλλοδαπών τουριστών αποτελούνταν κατά το ήμισυ από Σκανδιναβούς και κατά το άλλο ήμισυ από μη Σκανδιναβούς, τα δύο τελευταία χρόνια, η αναλογία αυτή έχει αλλάξει, με τους Σκανδιναβούς να αποτελούν μόλις το 21% το 2020 και το 28% το 2021.

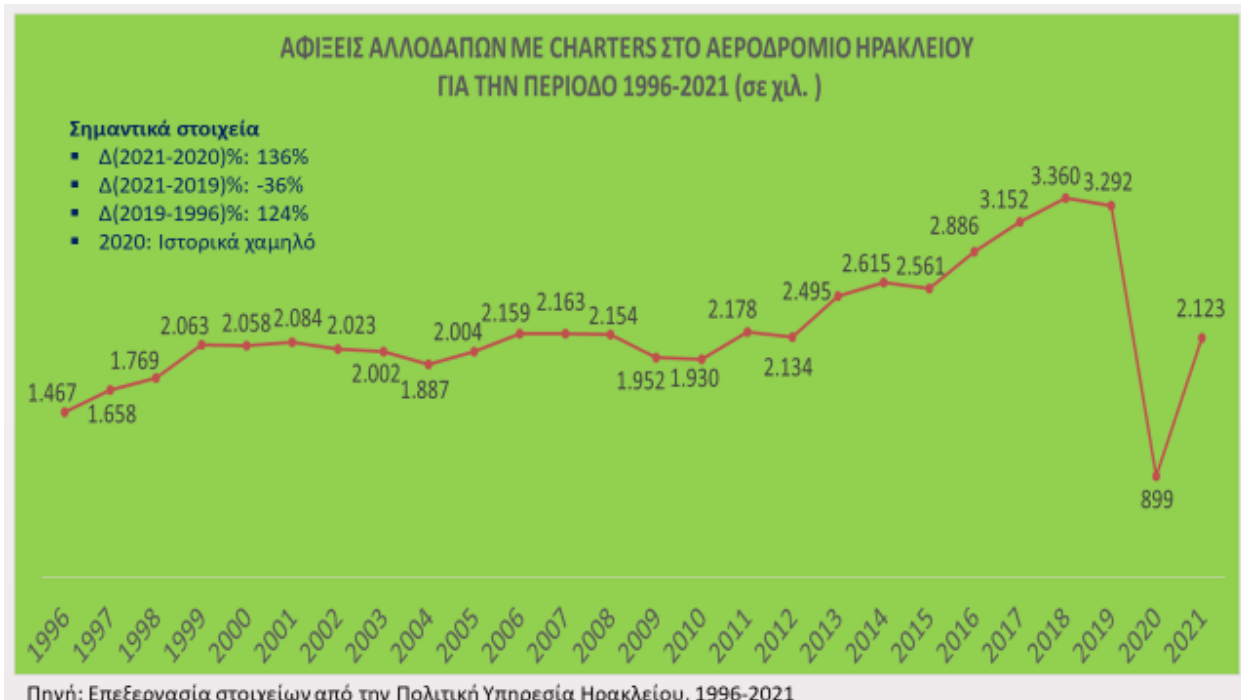

Σχετικά με τα ποσοστά αφίξεων των αλλοδαπών τουριστών στο αεροδρόμιο Χανίων για τη φετινή τουριστική περίοδο, παρατηρείται ότι αλλάζει το μίγμα των εθνικοτήτων, αφού μόλις τρεις στους δέκα αλλοδαπούς επισκέπτες είναι Σκανδιναβοί, ενώ Γερμανοί, Πολωνοί και Βρετανοί καταλαμβάνουν ποσοστό κοντά στο 40% επί των συνολικών αφίξεων. Γερμανοί οι οποίοι καταλαμβάνουν την πρώτη θέση επί των συνολικών αφίξεων για πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια με 17%, εκτοπίζοντας τους Βρετανούς στην τέταρτη θέση με 11%. Η σημαντική αύξηση των Δανών τους οδήγησε στη δεύτερη θέση με 16%, ενώ οι Πολωνοί διατήρησαν την τρίτη θέση επί των συνολικών αφίξεων κατέχοντας ένα ποσοστό της τάξεως του 11%. Αξιοσημείωτα είναι τα ποσοστά των Σκανδιναβών και συγκεκριμένα Νορβηγών και Φινλανδών που συνεχίζουν και φέτος να συγκεντρώνουν χαμηλά ποσοστά 2% και 3%, αντίστοιχα, οπισθοχωρώντας προς τις τελευταίες θέσεις επί των συνολικών αφίξεων, όταν τα προηγούμενα έτη ήταν από τις κύριες εθνικότητες που επισκεπτόντουσαν τη Δυτική Κρήτη.

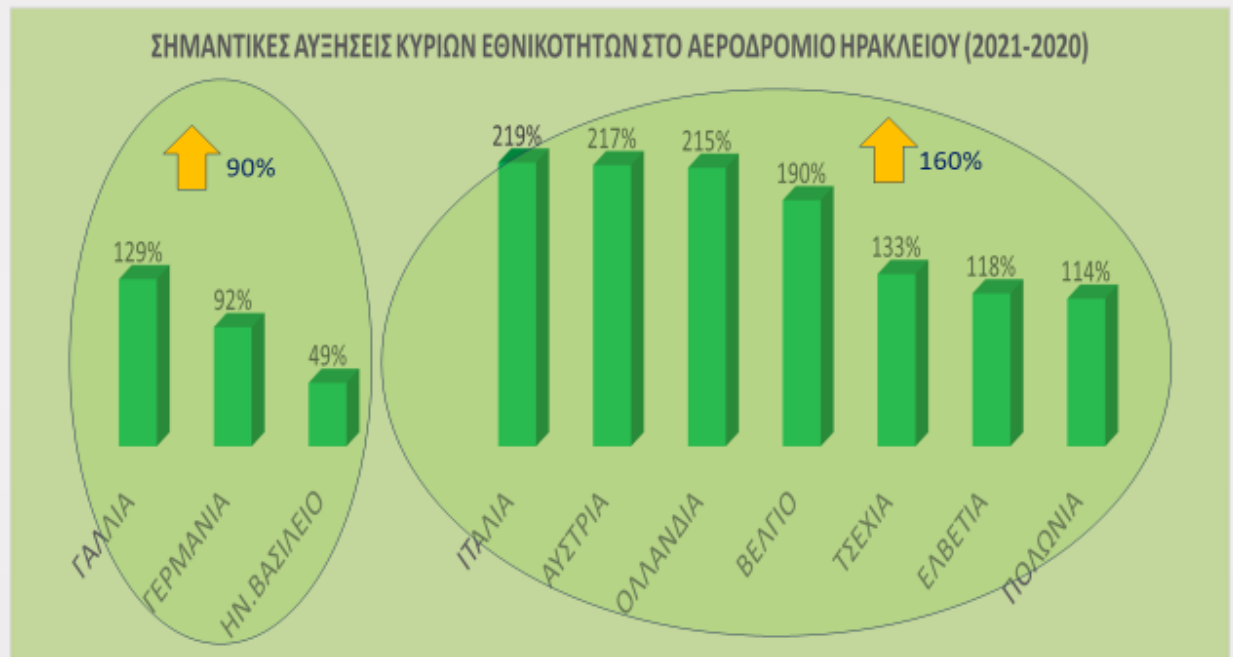

ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αναφορικά με τις αφίξεις αλλοδαπών τουριστών στο αεροδρόμιο Ηρακλείου και με βάση τα στοιχεία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας Ηρακλείου, για το έτος 2021, σημειώνονται 2.123 χιλ. αφίξεις, καταγράφοντας μία εξίσου μεγάλη αύξηση **της τάξεως του 136%** σε σχέση με το προηγούμενο έτος, όπου είχε σημειωθεί ιστορικό χαμηλό αφίξεων τουλάχιστον κατά τα τελευταία 25 έτη με μόλις 899 χιλ. αφίξεις.

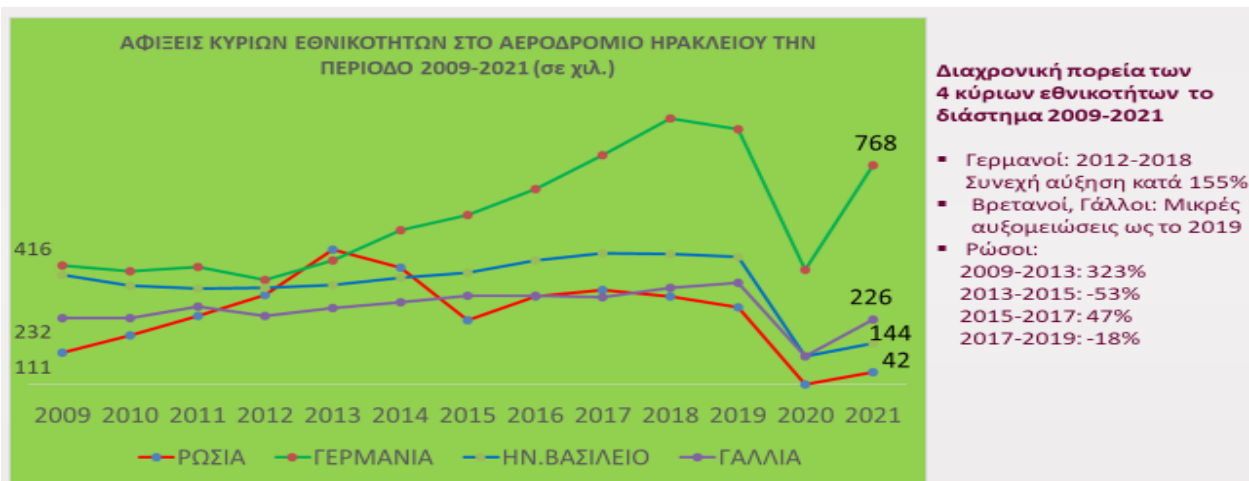

Η αύξηση αυτή οφείλεται τόσο στις τρεις κύριες εθνότητες που προτιμούν το αεροδρόμιο Ηρακλείου ως τελικό προορισμό όπως είναι οι Γάλλοι, Γερμανοί και Βρετανοί, οι οποίοι σημείωσαν αύξηση κατά 90% και οι οποίοι φέτος αποτελούν το 54% επί των συνολικών αφίξεων, όσο και από άλλες εθνότητες, όπως είναι Ισραηλινοί, Ιταλοί, Αυστριακοί, Ολλανδοί, Βέλγοι, Τσέχοι, Ελβετοί και Πολωνοί, οι οποίοι κατέγραψαν μεγαλύτερη αύξηση κατά μέσο όρο 170%.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Πολιτική Υπηρεσία Ηρακλείου, 2021-2020

Οι Γερμανοί οι οποίοι σημείωσαν αύξηση κατά 92% σε σχέση με την περυσινή χρονιά, εξακολουθούν να βρίσκονται στην πρώτη θέση επί των συνολικών αφίξεων με ποσοστό 36% και ακολουθούν οι Γάλλοι με ποσοστό 11%, καταλαμβάνοντας τη δεύτερη θέση για πρώτη φορά ύστερα από τουλάχιστον 12 έτη, ξεπερνώντας τους Βρετανούς, οι οποίοι αυξάνοντας τις αφίξεις τους μόλις κατά το ήμισυ, υποχώρησαν στην τρίτη θέση με ποσοστό 7% επί των συνολικών αφίξεων. Αντίθετα, οι Ρώσοι, οι οποίοι το 2013 είχαν φτάσει στην κορυφή επί των συνολικών αφίξεων, πέρυσι σημείωσαν μηδαμινές αφίξεις, ενώ φέτος κατέγραψαν μόλις 42 χιλ. αφίξεις κατατάσσοντας τους στη δέκατη τρίτη θέση επί των συνολικών αφίξεων στο αεροδρόμιο Ηρακλείου.

Διαχρονική πορεία των 4 κύριων εθνικοτήτων το διάστημα 2009-2021

- Γερμανοί: 2012-2018
Συνεχή αύξηση κατά 155%
- Βρετανοί, Γάλλοι: Μικρές αυξομειώσεις ως το 2019
- Ρώσοι:
2009-2013: 323%
2013-2015: -53%
2015-2017: 47%
2017-2019: -18%

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Πολιτική Υπηρεσία Ηρακλείου, 1995-2021

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Πολιτική Υπηρεσία Ηρακλείου, 2021

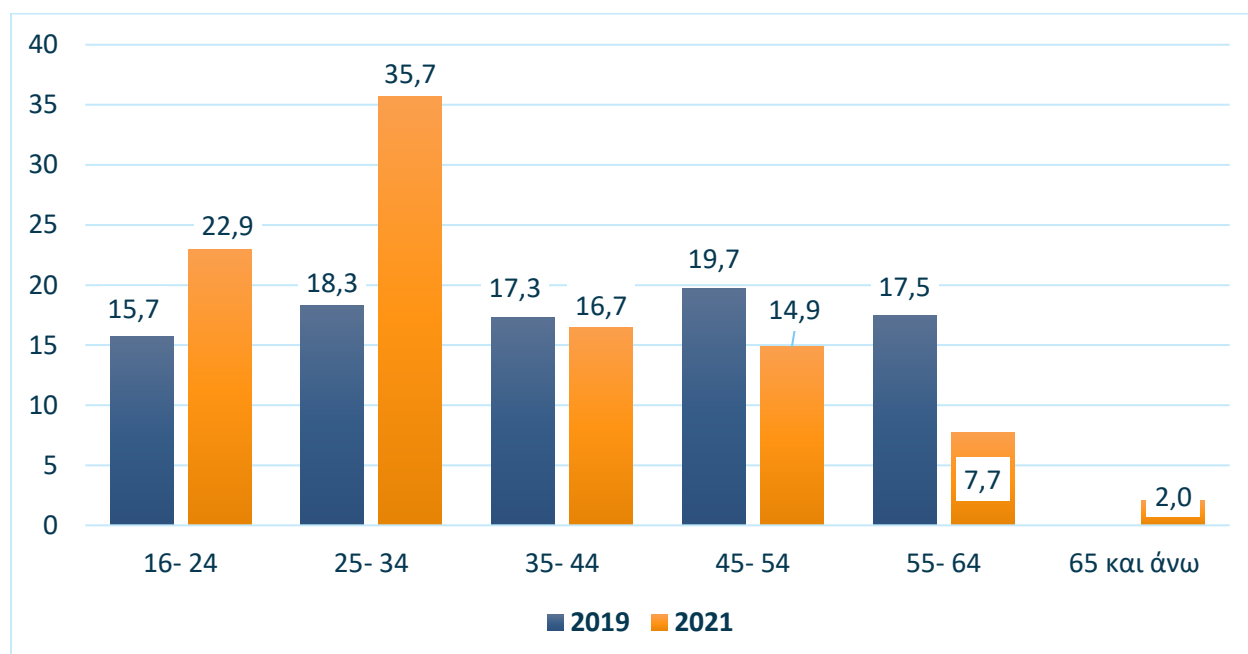
Σχετικά με τις υπόλοιπες εθνότητες, σημαντικό στοιχείο είναι η τριψήφια αύξηση των Ιταλών, Αυστριακών, Ολλανδών, Βέλγων, Τσέχων, Ελβετών και Πολωνών. Επίσης, ενθαρρυντική είναι η επιστροφή των Ουκρανών στο Ηράκλειο, σημειώνοντας 82 χιλ. αφίξεις, όταν πέρυσι ήταν μηδαμινές, αλλά και των Ισραηλινών, οι οποίοι εξαπλασίασαν τα ποσοστά τους, παραμένοντας όμως σε μικρό ποσοστό επί των συνολικών αφίξεων, καταλαμβάνοντας τη δωδέκατη θέση σε σχέση με τις άλλες εθνότητες στο αεροδρόμιο Ηρακλείου. Ισραηλινοί, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, είναι και υψηλού εισοδηματικού προφίλ είχαν βρεθεί ακόμα και στην πέμπτη θέση τις προηγούμενες χρονιές.

ΠΡΟΦΙΛ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΑ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΓΕΙ ΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΧΑΝΙΩΝ ΩΣ ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ

Ηλικία επισκεπτών

Ισορροπημένα είναι τα ποσοστά μεταξύ ανδρών και γυναικών τουριστών που διέμεναν στη περιοχή της Δυτικής Κρήτης και φέτος. Σημαντικό στοιχείο είναι η αύξηση των αλλοδαπών τουριστών το 2021, σε σχέση με το 2020, νεαρής ηλικίας κυρίως 25-34 ετών στην περιοχή της Δυτικής Κρήτης. Συγκεκριμένα, οι νέοι ηλικίας 16-24 ετών κυμαίνονται στα ίδια περίπου ποσοστά και τις δυο χρονιές, γύρω στο 23%, αισθητά μεγαλύτερα από τα αντίστοιχα ποσοστά του 2019, που είχαν διαμορφωθεί στο 16%. Μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στην κατηγορία ηλικίας 25-34 ετών, όπου το ποσοστό άγγιξε το 36% σε σχέση με το 30% που είχε καταγραφεί την προηγούμενη περίοδο, συνεχίζοντας την ανοδική πορεία από το 2019, όπου είχε καταγραφεί ποσοστό ίσο με 18%. Η προσέλευση αλλοδαπών τουριστών ηλικίας 35-44 ετών έμεινε σχεδόν σταθερή, ενώ μια μείωση παρατηρήθηκε στην προσέλευση των τουριστών ηλικίας 45-54 ετών από 19% στο 15%. Αντίθετα, οι αλλοδαποί επισκέπτες 55 ετών και άνω παρέμειναν σε χαμηλά ποσοστά, διατηρώντας τα νούμερα τους σε μονοψήφια ποσοστά, όταν το 2019 το ποσοστό ηλικίας 55-64 ετών είχε φτάσει στο 18%.

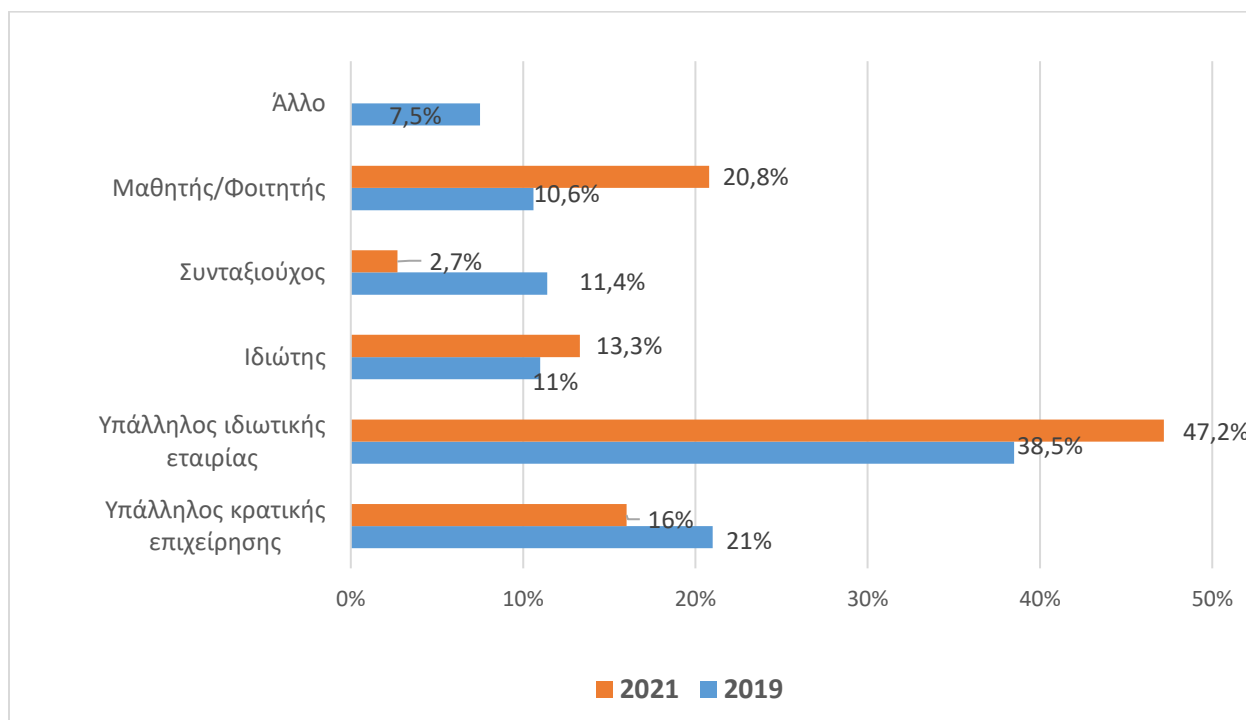
Κατανομή ηλικίας επισκεπτών

Επάγγελμα επισκεπτών

Σχετικά με το επάγγελμα των αλλοδαπών τουριστών, παρατηρείται μια συνεχή μείωση των δημοσίων υπαλλήλων από το 2019 έως το 2021, φτάνοντας στο 16% ενώ ουσιαστικά οι συνταξιούχοι έχουν εξαφανιστεί, αφού τα ποσοστά τους είναι πολύ μικρά της τάξεως του 2%, όταν το 2019 το ποσοστό τους έφτανε το 11%. Οριακή αύξηση παρουσιάζουν οι ελεύθεροι επαγγελματίες καταλαμβάνοντας ένα ποσοστό στο 13% επί των συνολικών τουριστών, ενώ αντίθετα οι μεγάλες αυξήσεις που παρατηρήθηκαν το 2020 σε σχέση με το 2019, διατηρήθηκαν τη φετινή χρονιά όσον αφορά τους ιδιωτικούς υπαλλήλους και τους μαθητές/φοιτητές. Πιο συγκεκριμένα, το 47% των αλλοδαπών τουριστών που διέμειναν στη Δυτική Κρήτη είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι, όταν το 2019 αποτελούσαν το 39%, ενώ ένας στους πέντε αλλοδαπούς επισκέπτες ήταν φοιτητής που προτίμησε ως τελικό προορισμό την περιοχή της Δυτικής Κρήτης, όταν το 2019 το ποσοστό ήταν κοντά στο 10%.

Κατανομή επαγγέλματος επισκεπτών

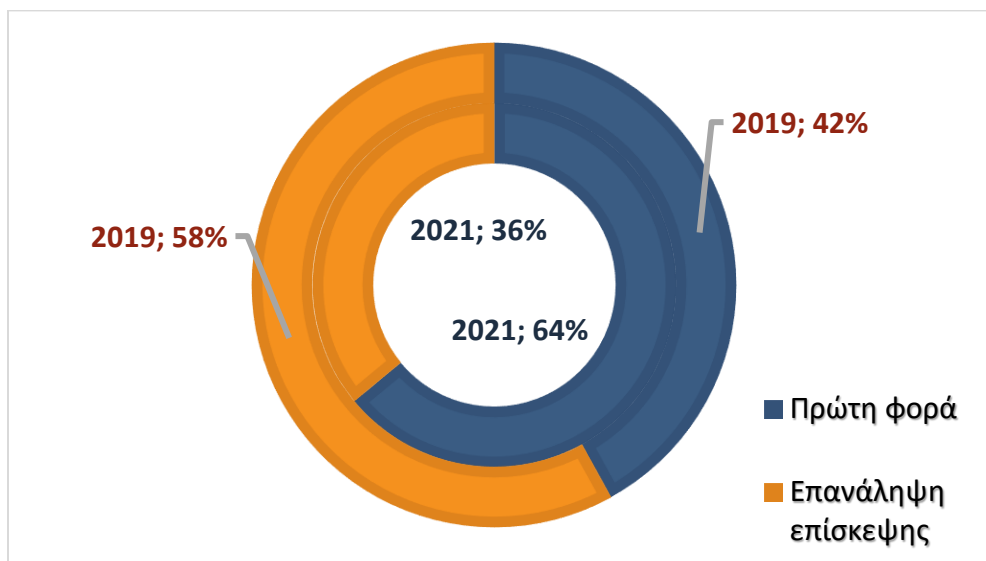

Επισκεψιμότητα στα Δυτική Κρήτη

Σχεδόν δύο στους τρεις αλλοδαπούς τουρίστες επισκέπτεται για πρώτη φορά την περιοχή της Δυτικής Κρήτης, ενώ πέρυσι το αντίστοιχο ποσοστό ήταν περίπου ένας στους δύο και το 2019 το ποσοστό είχε φτάσει κοντά στο 40%. Αυτό οφείλεται κυρίως στην αλλαγή του μίγματος των εθνικοτήτων των

αλλοδαπών τουριστών που επισκέφτηκαν φέτος την περιοχή, αφού μόλις ένας στους πέντε αλλοδαπούς τουρίστες αποτελείται από Σκανδιναβούς, όταν τα προηγούμενα χρόνια το ποσοστό ήταν γύρω στο 50%. Σκανδιναβοί, οι οποίοι είναι και εκείνοι που προτιμούν να ξαναεπισκέπτονται την περιοχή. Σε σχέση με αυτούς που έχουν ήδη ξαναεπισκεφθεί τη Δυτική Κρήτη, δύο στους τρεις αλλοδαπούς επισκέπτες έχουν ξαναεπισκεφθεί την περιοχή έως τέσσερις φορές.

Επανάληψη επίσκεψης

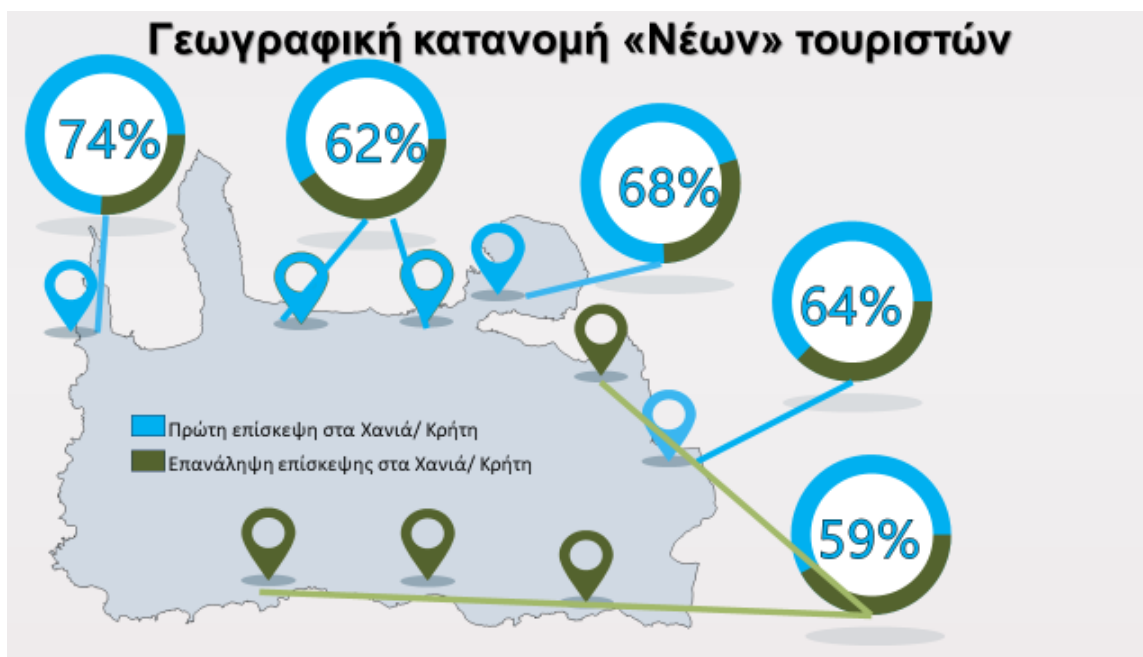

Περιοχή διαμονής

Όσον αφορά την περιοχή διαμονής στο Νομό Χανίων, πρώτη επιλογή φέτος φαίνεται να είναι η Πόλη των Χανίων με σχεδόν τους μισούς αλλοδαπούς επισκέπτες να την επιλέγουν, όταν πέρυσι το ποσοστό ήταν στο 37% και το 2019 το ποσοστό των τουριστών είχε φτάσει μόλις στο 20%. Ακολουθούν οι περιοχές του Πλατανιά και της Αγίας Μαρίνας, σημειώνοντας αύξηση σε σχέση με την περυσινή περίοδο, ενώ η περιοχή της Κισσάμου συνεχίζει την ανοδική της πορεία, αφού σχεδόν ένας στους πέντε αλλοδαπούς επισκέπτες προτιμάει να διαμένει σε αυτή την περιοχή. Στις υπόλοιπες περιοχές της ενδοχώρας, μικρές μειώσεις παρουσιάζουν οι περιοχές του Αποκόρωνα, της Γεωργιούπολης και της Παλαιόχωρας. Μικρή αύξηση καταγράφει η περιοχή της Σούγιας, ενώ τα ποσοστά στην περιοχή των Σφακίων παραμένουν σταθερά.

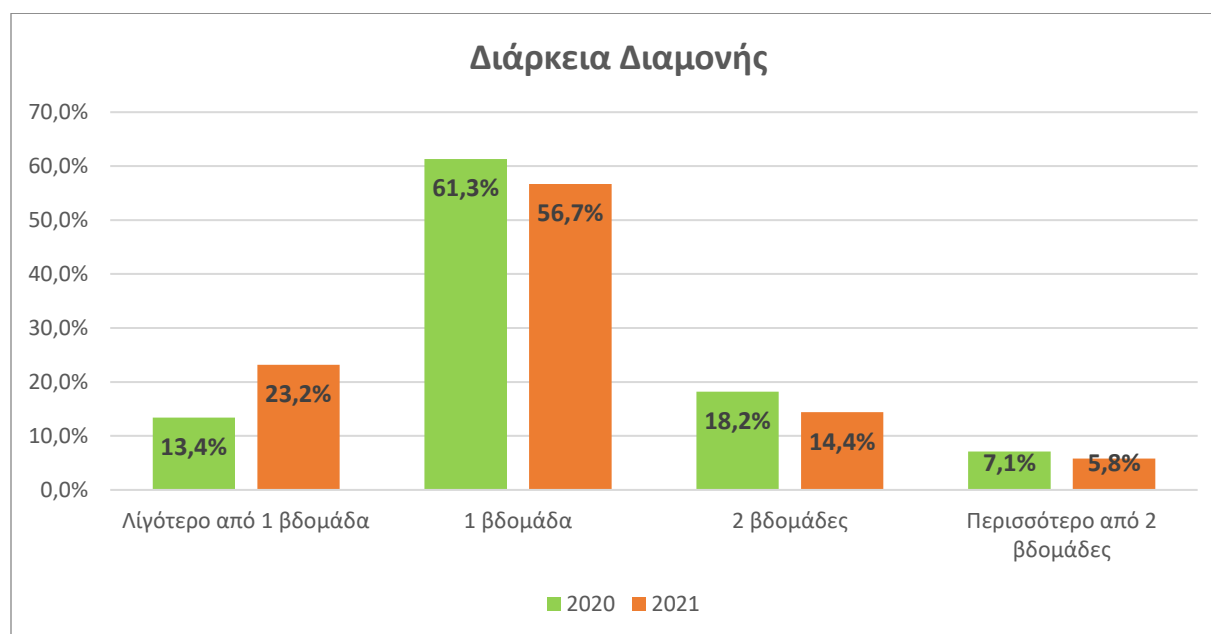

Παρατηρείται επίσης ότι οι αλλοδαποί επισκέπτες που έχουν ξαναεπισκεφθεί το Νομό Χανίων, προτιμάνε να διαμείνουν σε καταλύματα της ενδοχώρας και κυρίως στη Νότια περιοχή του Νομού και στον Αποκόρωνα. Ενώ οι αλλοδαποί επισκέπτες που επισκέφτηκαν φέτος το Νομό για πρώτη φορά προτίμησαν τη Βόρεια περιοχή του Νομού και την περιοχή της Γεωργιούπολης.

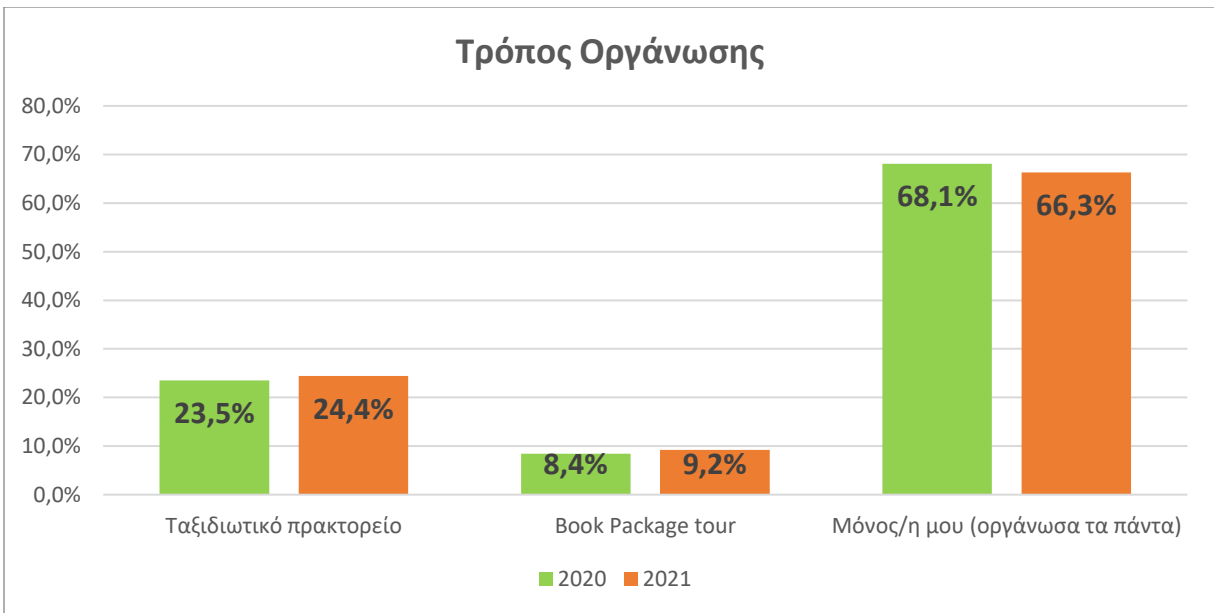
Διάρκεια παραμονής

Σε σχέση με τη διάρκεια παραμονής των τουριστών στη Δυτική Κρήτη, παρατηρείται μια σημαντική αύξηση των διακοπών μικρής διάρκειας έως μιας εβδομάδας, αφού το ποσοστό των αλλοδαπών τουριστών που προτιμούν ολιγοήμερες διακοπές έφτασε φέτος το 23% από 13% που ήταν το 2020. Το 57% των τουριστών προτιμάει διακοπές μιας εβδομάδας, με μειωμένο ποσοστό όμως σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, όπως μειωμένα είναι και τα ποσοστά αυτών που προτιμούν πολυήμερες διακοπές 2 εβδομάδων αλλά και περισσότερων ημερών.

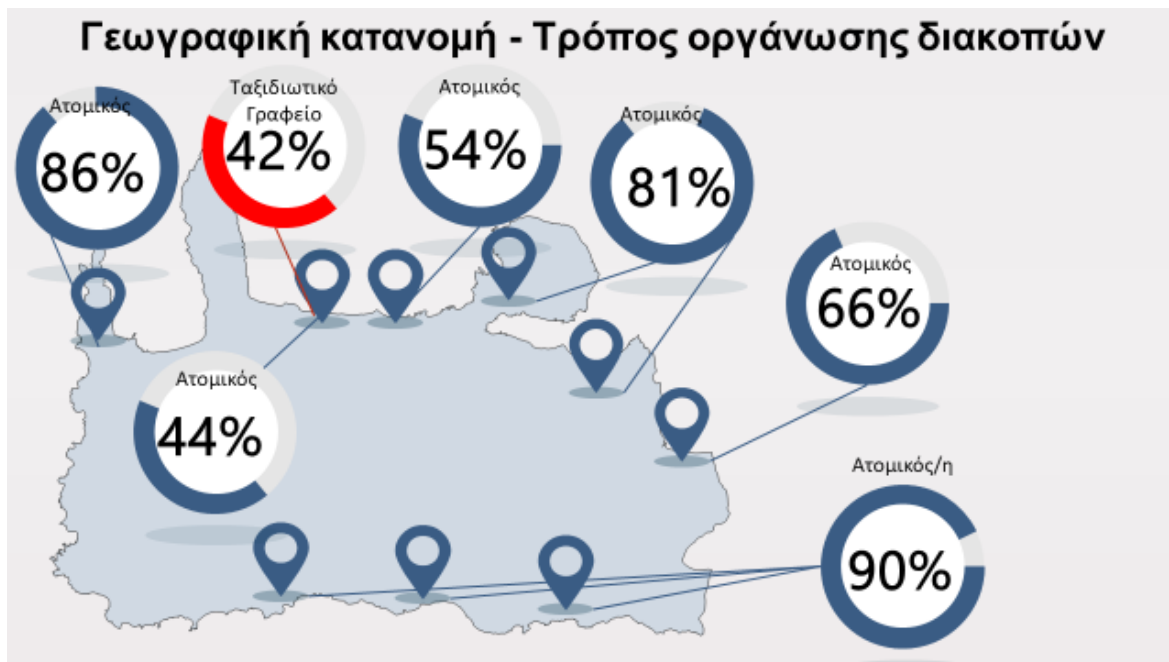

Τρόπος οργάνωσης διακοπών

Σταθερός είναι ο τρόπος που επέλεξαν οι αλλοδαποί τουρίστες να οργανώσουν φέτος τις διακοπές τους σε σχέση με την περυσινή περίοδο, αφού σχεδόν επτά στους δέκα αλλοδαπούς επισκέπτες επέλεξαν και φέτος να οργανώσουν τις διακοπές μόνοι τους, ένας στους τέσσερις προτίμησε ταξιδιωτικό πρακτορείο, ενώ περίπου ένας στους δέκα επέλεξε τα ολοκληρωμένα τουριστικά πακέτα. Να σημειωθεί ότι το 2019, το ποσοστό των αλλοδαπών επισκεπτών που επέλεξαν το ταξιδιωτικό γραφείο είχε φτάσει στο 44%, ενώ μόλις τέσσερις στους δέκα τουρίστες είχαν προτιμήσει να πραγματοποιήσουν τις διακοπές τους μόνοι τους. Αυτό οφείλεται κυρίως λόγω των συνεπειών και του κλίματος αβεβαιότητας της πανδημίας, αφού περισσότεροι αλλοδαποί τουρίστες προτίμησαν για λόγους ασφάλειας να πραγματοποιήσουν και φέτος μόνοι τους τον τρόπο οργάνωσης των διακοπών τους.

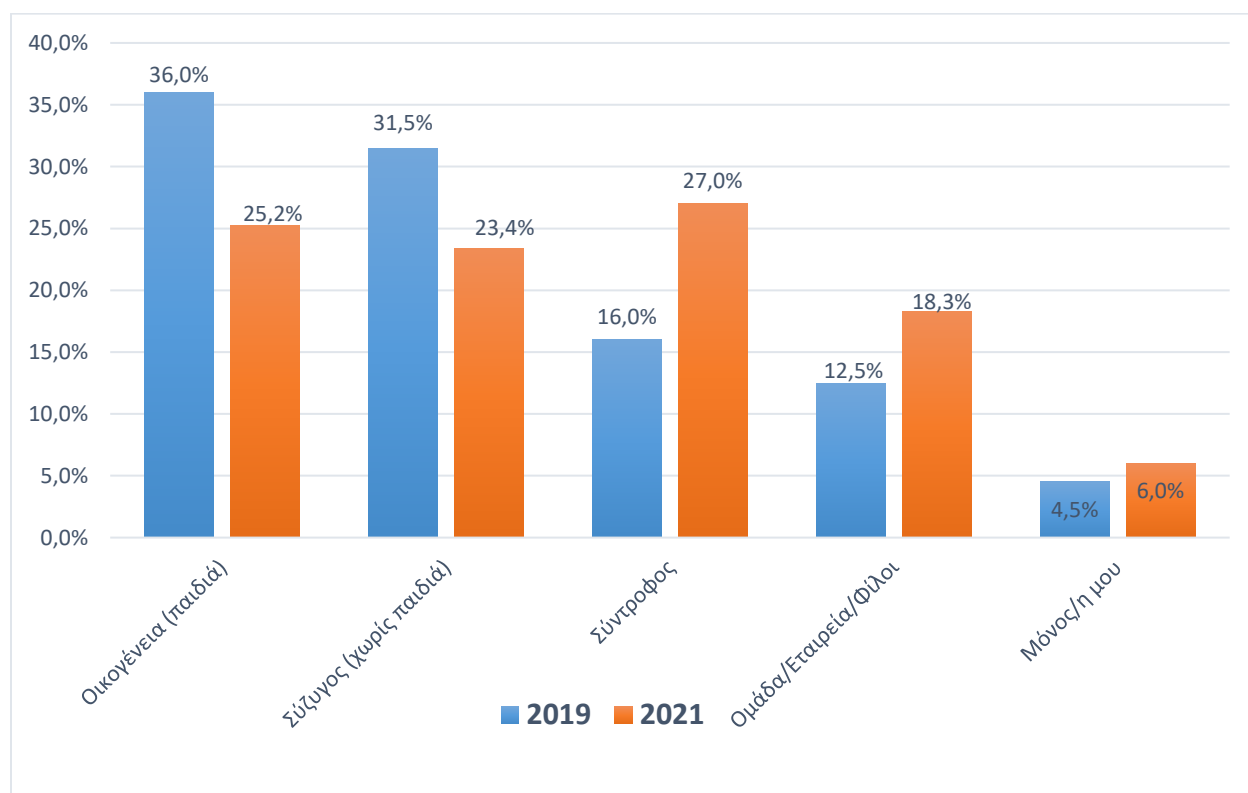
Μάλιστα, το ποσοστό προτίμησης των αλλοδαπών επισκεπτών που προτιμάει να διοργανώνει μόνος του τις διακοπές του φαίνεται να είναι πολύ υψηλό στις περιοχές της ενδοχώρας αλλά και στην Πόλη Χανίων, αντίθετα στις τουριστικές περιοχές της Αγίας Μαρίνας και του Πλατανιά το αντίστοιχο ποσοστό είναι χαμηλότερο. Μάλιστα στην περιοχή του Πλατανιά, το ποσοστό αυτών που επιλέγουν να οργάνωσουν μόνοι τους το ταξίδι τους είναι περίπου ίδιο με το ποσοστό αυτών που επέλεξαν ταξιδιωτικό γραφείο.

Συνοδεία ταξιδιού

Σχετικά με τη συνοδεία ταξιδιού, μειωμένα είναι τα ποσοστά των οικογενειών που ταξίδεψαν με τα παιδιά τους φέτος, αφού μόλις το 25% των αλλοδαπών τουριστών προτίμησε οικογενειακές διακοπές χωρίς παιδιά όταν πέρυσι αλλά και πρόπερσι το ποσοστό ήταν μεγαλύτερο και είχε φτάσει το 36%. Παρατηρείται μια μικρή αύξηση των οικογενειακών διακοπών χωρίς παιδιά, όπου το ποσοστό ανέβηκε φέτος στο 23% από το 20% του 2020, αλλά δεν παύει να είναι πολύ χαμηλότερο από το 32% που είχε φτάσει το 2019. Επιπλέον, αυξημένο είναι και το ποσοστό εκείνων που ταξίδεψαν μόνοι τους. Καθώς επίσης, σημειώθηκε αισθητή αύξηση προσέλευσης τουριστών με το/τη φίλο/η αλλά και με φιλικές παρέες, συνεχίζοντας την ανοδική πορεία από το 2019. Το ποσοστό που προτίμησαν διακοπές με φίλο/η ανήλθε στο 27% έναντι 22% της προηγούμενης περιόδου, ενώ το ποσοστό που επέλεξε διακοπές με παρέες έφτασε στο 18% έναντι 16% της περυσινής χρονιάς.

Συνοδεία ταξιδιού

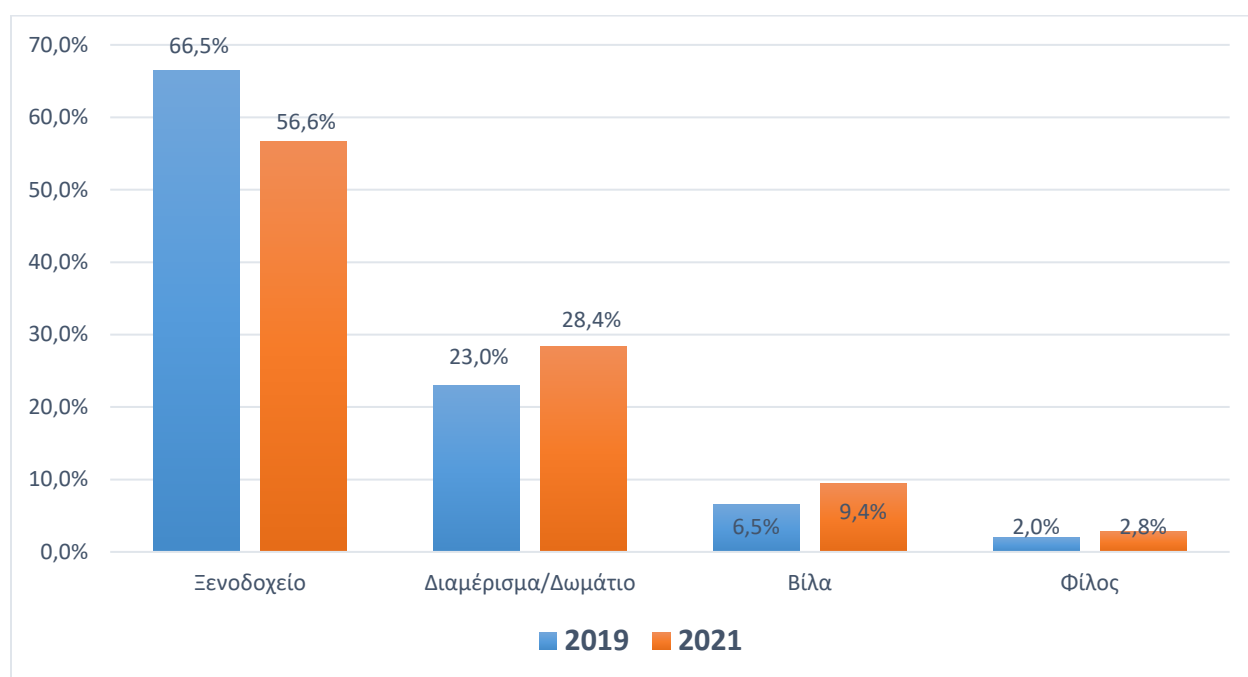

Τύπος καταλύματος και πακέτο διατροφής

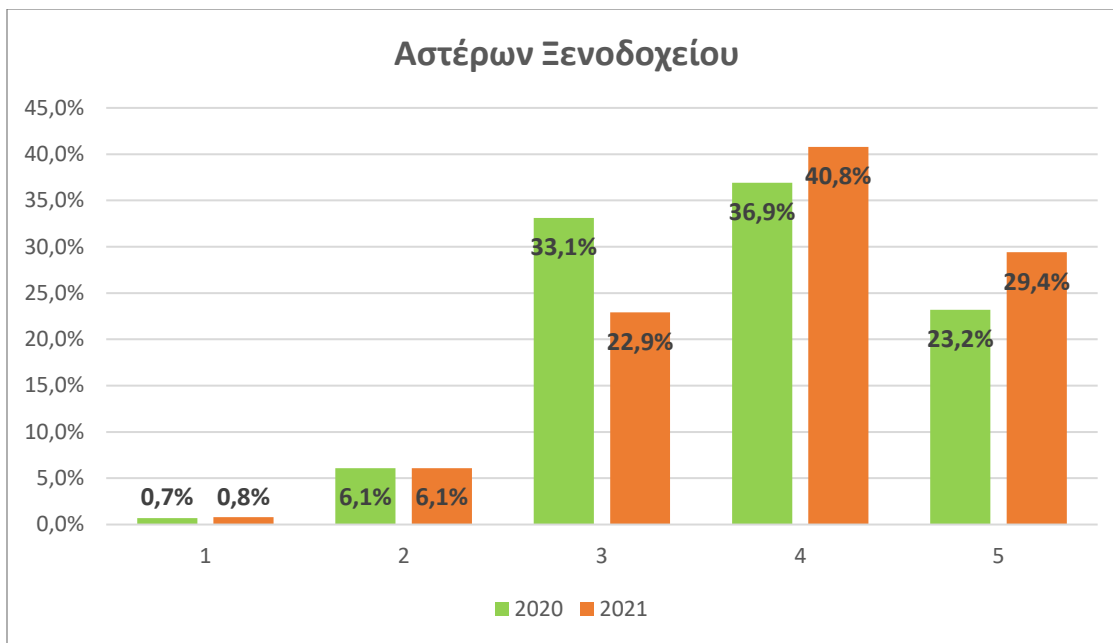
Σχετικά με τον τύπο καταλύματος που επέλεξαν οι αλλοδαποί τουρίστες παρατηρήθηκε μια αύξηση των επισκεπτών που διέμειναν σε ξενοδοχεία, αφού παραπάνω απ' τους μισούς αλλοδαπούς επισκέπτες τα

προτίμησαν με ποσοστό κοντά στο 57%, όταν πέρυσι μόλις οι μισοί τα είχαν προτιμήσει, ενώ το 2019, δύο στους τρεις τα είχαν επιλέξει. Αύξηση παρουσιάζουν και τα ενοικιαζόμενα διαμερίσματα/δωμάτια, αφού το ποσοστό των αλλοδαπών τουριστών αυξήθηκε στο 28% από 26% που ήταν την προηγούμενη χρονιά και από 23% που ήταν το 2019. Αντίθετα, μείωση παρουσίασαν οι ενοικιαζόμενες βίλες φέτος φτάνοντας το 9% των προτιμήσεων, όταν την περυσινή περίοδο έφτανε το 15% ποσοστό επιλογής, όπως επίσης μείωση παρουσίασαν και τα ιδιόκτητα σπίτια διαμορφώνοντας το ποσοστό των προτιμήσεων κοντά στο 3% από 5% που ήταν την προηγούμενη χρονιά, ποσοστά όμως που είναι μεγαλύτερα σε σχέση με το 2019.

Τύπος καταλύματος

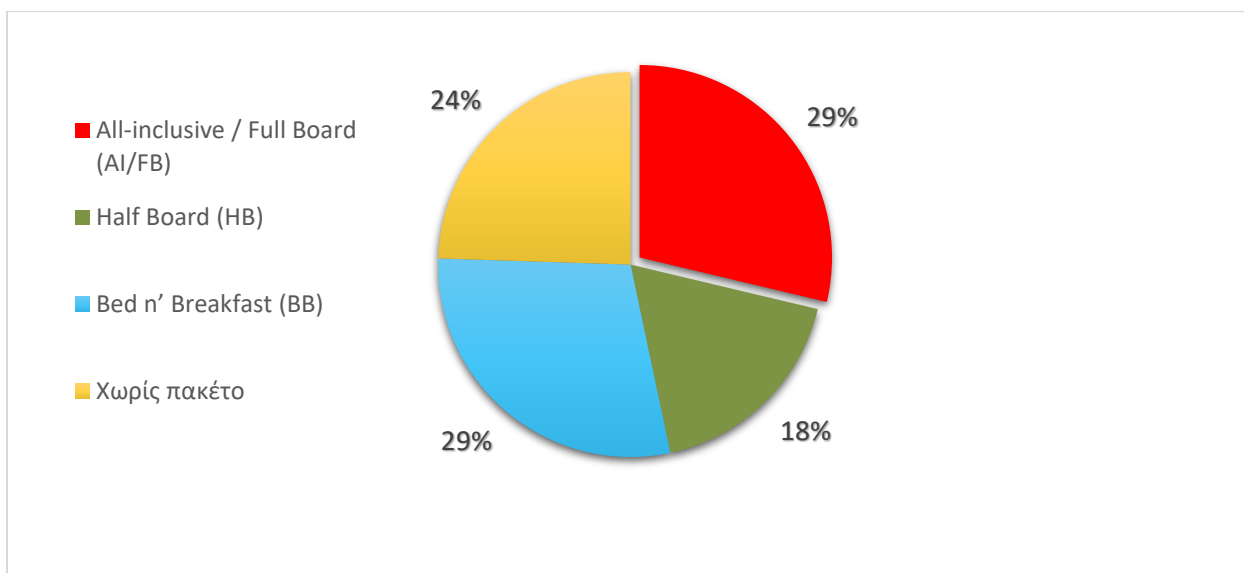

Σημαντικές μεταβολές παρατηρήθηκαν στα ποσοστά προτίμησης των ξενοδοχείων με βάση την κατηγορία αστεριών. Αυξημένα είναι τα ποσοστά προτίμησης σε πολυτελή ξενοδοχεία 4 και 5 αστερών. Πρώτη επιλογή για τους αλλοδαπούς επισκέπτες είναι τα 4άστερα ξενοδοχεία με ποσοστό προτίμησης γύρω στο 40% και ακολουθούν τα 5στερα ξενοδοχεία με τρεις στους δέκα τουρίστες να τα επιλέγουν. Αντίθετα, μεγάλη μείωση παρουσιάζουν τα 3στερα ξενοδοχεία, φτάνοντας φέτος σε ποσοστό προτίμησης 23%, όταν πέρυσι ένας στους τρεις αλλοδαπούς επισκέπτες τα επέλεγε.

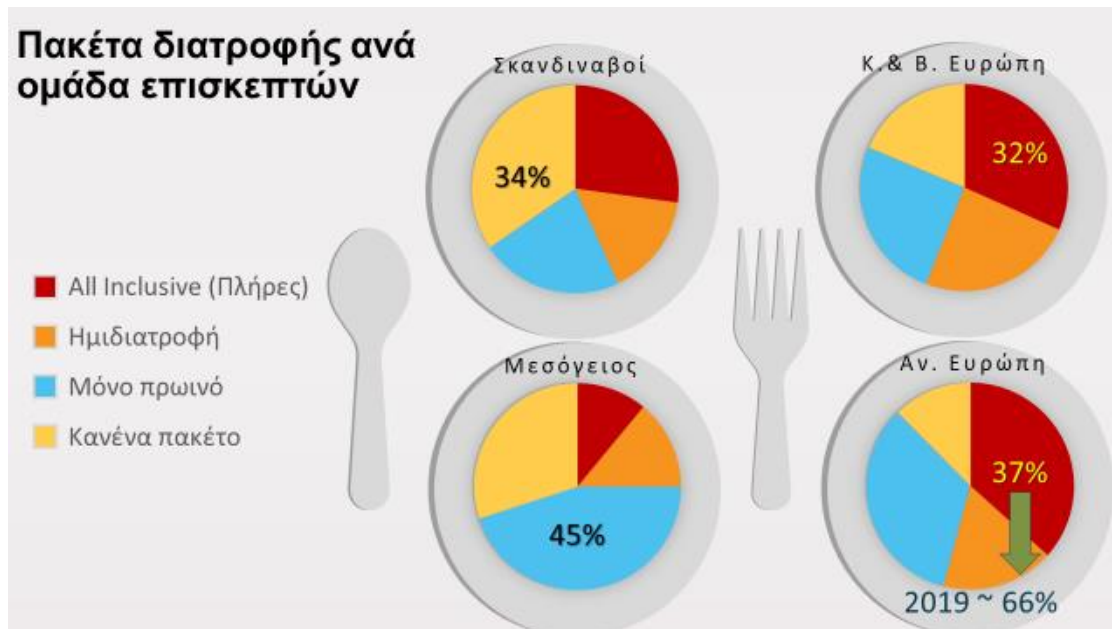

Αναφορικά με τα πακέτα διατροφής, το λεγόμενο πακέτο “all inclusive” καθώς και το πακέτο με πρωινό είναι αυτό που προτιμάται σχεδόν από τρεις στους δέκα αλλοδαπούς επισκέπτες, έκαστος. Περίπου ένας στους πέντε επέλεξε την ημιδιατροφή και ένας στους τέσσερις δεν προτίμησε κανένα πακέτο. Αξιοσημείωτη είναι η ανοδική πορεία του πακέτου με πρωινό αφού το 2019 το προτιμούσε μόλις ένας στους πέντε τουρίστες, ενώ πέρυσι σχεδόν ένας στους τέσσερις. Αντίθετα, πτωτική πορεία εμφανίζει το ποσοστό των αλλοδαπών επισκεπτών που δεν προτίμησαν κανένα πακέτο, αφού το ποσοστό αυτό διαμορφώθηκε φέτος στο 25% όταν πέρυσι ήταν 28% και το 2019 είχε φτάσει στο 37%.

Πακέτα διατροφής στο ξενοδοχείο

Σχετικά με τις εθνικότητες, οι αλλοδαποί τουρίστες από την Ανατολική Ευρώπη παρουσιάζουν μια μεγάλη μείωση όσον αφορά την προτίμηση τους στο λεγόμενο “all inclusive” πακέτο. Πιο συγκεκριμένα, από 66% που έκαναν χρήση αυτού του πακέτου το 2019, μόλις το 37% το προτίμησε φέτος. Οι Μεσογειακοί ήταν αυτοί που επέλεξαν περισσότερο το πακέτο διατροφής μόνο με πρωινό, την ημιδιατροφή φαίνεται να την προτίμησαν περισσότερο οι αλλοδαποί επισκέπτες από την Κεντρική και Βόρεια Ευρώπη, ενώ ένας τους τρεις Σκανδιναβούς επέλεξε την απλή διαμονή χωρίς κανένα πακέτο.

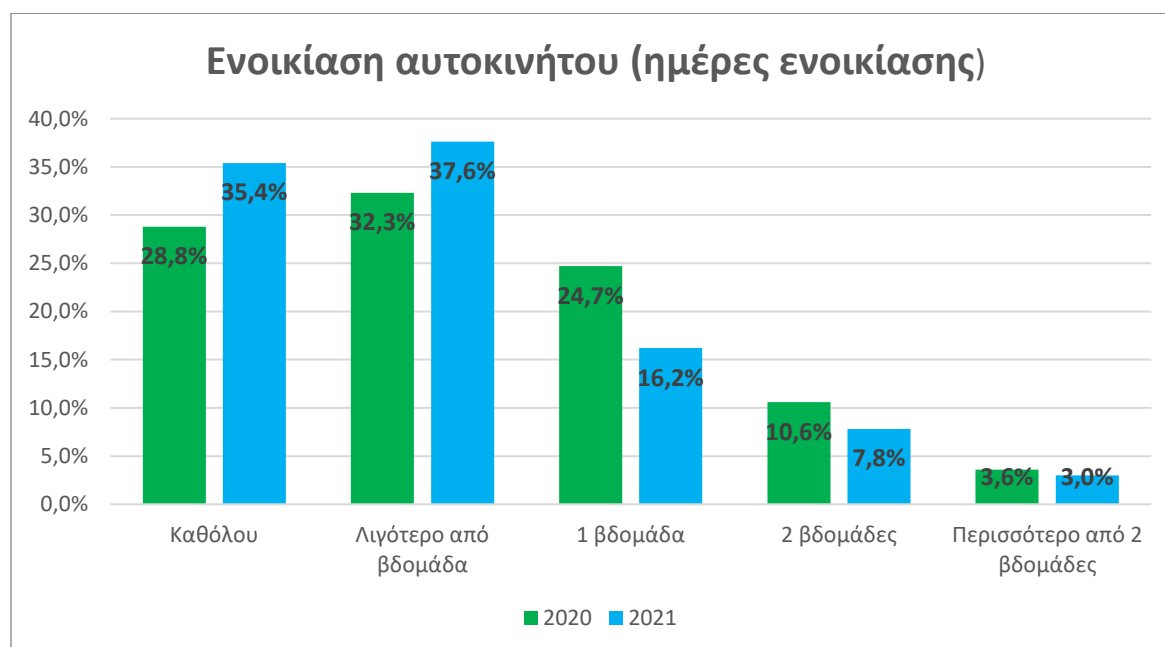

Επίσης, το λεγόμενο πακέτο “all inclusive” φαίνεται να προτιμάται περισσότερο από τους αλλοδαπούς επισκέπτες που διαμένουν στις περιοχές της Γεωργιούπολης και Αποκόρωνα. Το πακέτο με πρωινό επιλέγεται περισσότερο από τους τουρίστες που διαμένουν στην Πόλη Χανίων αλλά και στην περιοχή της Κισσάμου, ενώ δεν επιλέγουν κάποιο πακέτο διατροφής περίπου τρεις στους δέκα αλλοδαπούς επισκέπτες που διαμένουν στη Νότια περιοχή του Νομού Χανίων, αλλά και στις τουριστικές περιοχές της Αγίας Μαρίνας και Πλατανιά.

ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

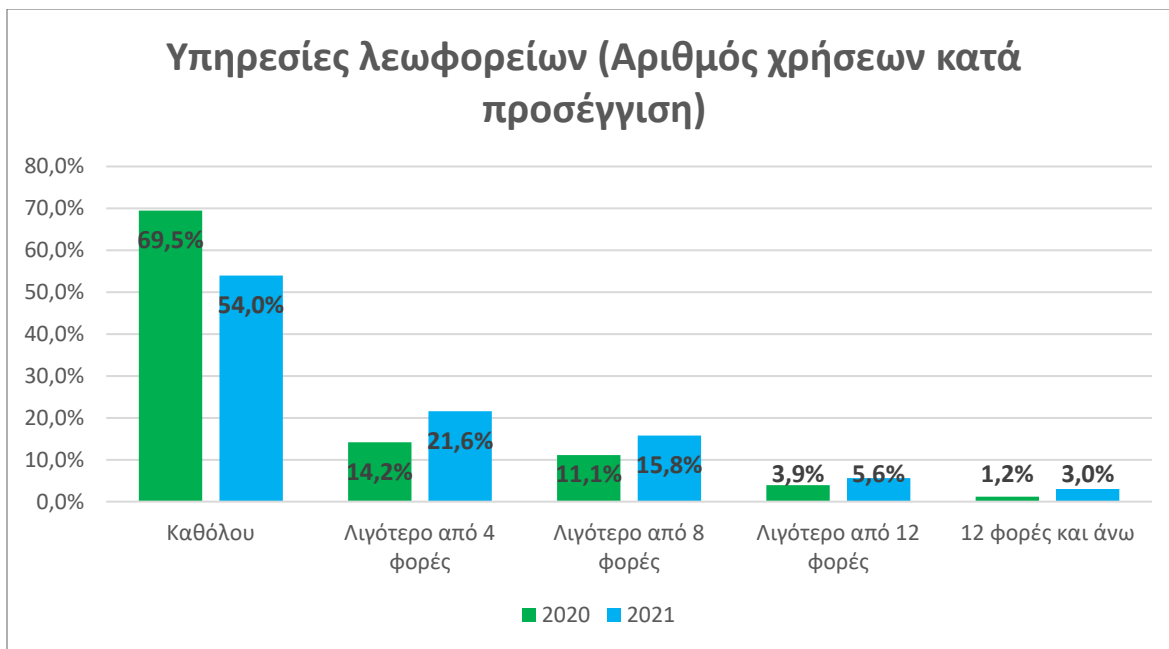
Χρήση ενοικιαστικού αυτοκινήτου

Σχεδόν δύο στους τρεις αλλοδαπούς επισκέπτες έκαναν χρήση ενοικιαστικού αυτοκινήτου φέτος, ποσοστό μειωμένο με την προηγούμενη χρονιά, αφού φέτος η δυσκολία εύρεσης ενοικιαστικού αυτοκινήτου ήταν άνευ προηγουμένου καθώς η ζήτηση ξεπέρασε τις προσδοκώμενες εκτιμήσεις. Το 38% των τουριστών ενοικίασε αυτοκίνητο για λιγότερο από μία εβδομάδα, ποσοστό αυξημένο σε σχέση με την περυσινή περίοδο, όπου το αντίστοιχο ποσοστό είχε διαμορφωθεί στο 32%, ενώ τα ποσοστά των αλλοδαπών τουριστών που έκαναν φέτος χρήση ενοικιαστικού αυτοκινήτου από μια εβδομάδα και πάνω ήταν πολύ χαμηλότερα σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

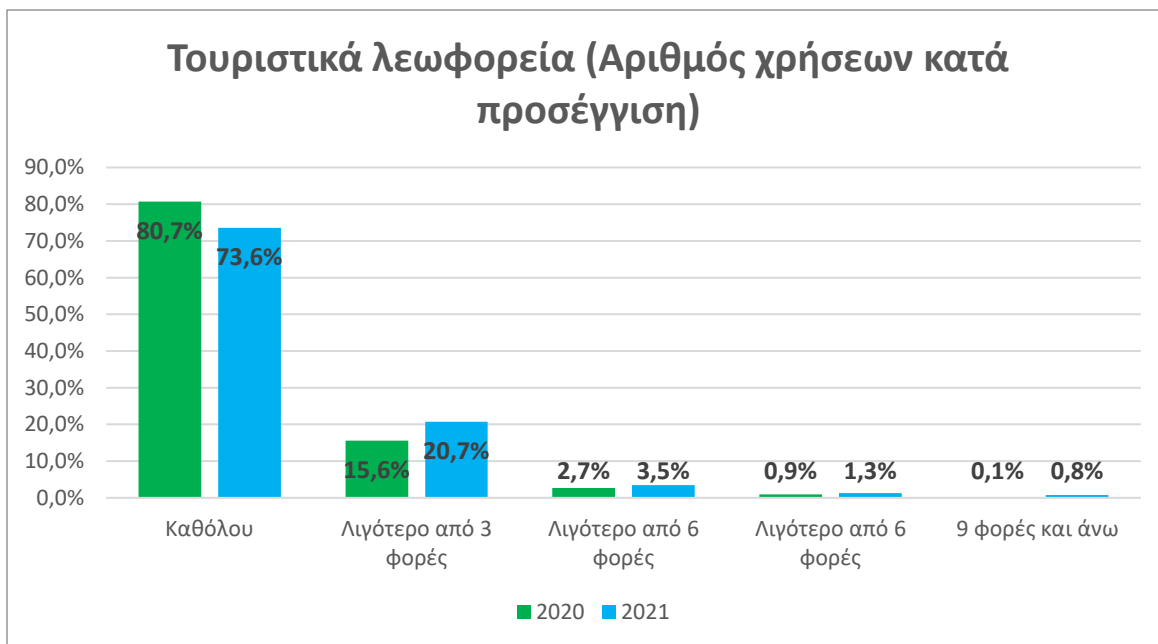
Χρήση λεωφορείου

Μεγάλη αύξηση παρουσιάζει φέτος η χρήση των λεωφορείων για τις μετακινήσεις των τουριστών αγγίζοντας το 46% συγκριτικά με τα περυσινά δεδομένα κατά τη διάρκεια των διακοπών τους, όπου το αντίστοιχο ποσοστό ήταν στο 30%. Σχεδόν ένας στους πέντε τουρίστες έκανε χρήση λεωφορείου έως 4 φορές, το 16% των τουριστών εξυπηρετήθηκε από τα λεωφορεία 4 έως 8 φορές και ένα ποσοστό κοντά στο 10% τα χρησιμοποίησε πάνω από 8 φορές κατά τη διάρκεια των διακοπών τους.

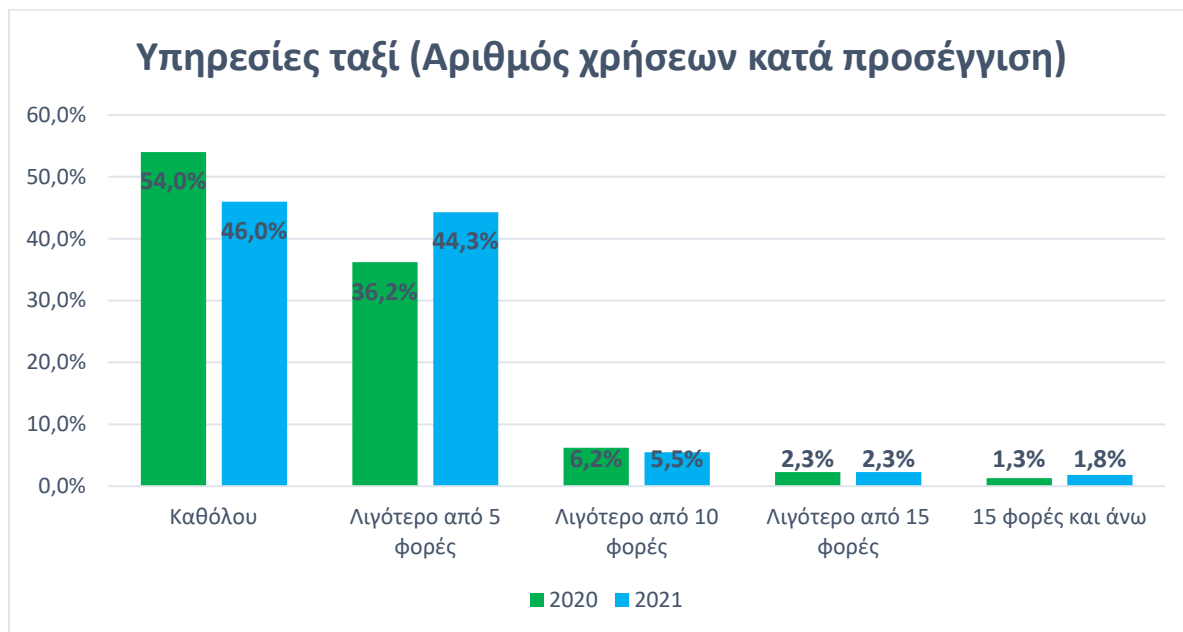
Χρήση τουριστικού λεωφορείου

Αυξημένα είναι επίσης τα ποσοστά των αλλοδαπών τουριστών που χρησιμοποίησαν τουριστικά λεωφορεία φέτος με σχεδόν τρεις στους τέσσερις να τα επιλέγουν όταν πέρυσι τα είχε προτιμήσει ένας στους πέντε επισκέπτες. Το 20% των αλλοδαπών τουριστών έκανε χρήση τουριστικών λεωφορείων λιγότερο από τρεις φορές, ποσοστό αυξημένο σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

Χρήση ταξί

Αύξηση καταγράφεται και στη χρήση των ταξί φέτος, αφού πάνω από τους μισούς αλλοδαπούς επισκέπτες τα χρησιμοποίησαν. Αυξημένο είναι το ποσοστό των αλλοδαπών τουριστών φέτος που έκανε χρήση ταξί λιγότερο από πέντε φορές, με το ποσοστό να διαμορφώνεται στο 44% έναντι 36% που ήταν πέρυσι, ενώ τα ποσοστά των αλλοδαπών τουριστών που έκαναν χρήση περισσότερες φορές παραμένουν σε χαμηλά ποσοστά και σε σταθερό επίπεδο σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά.

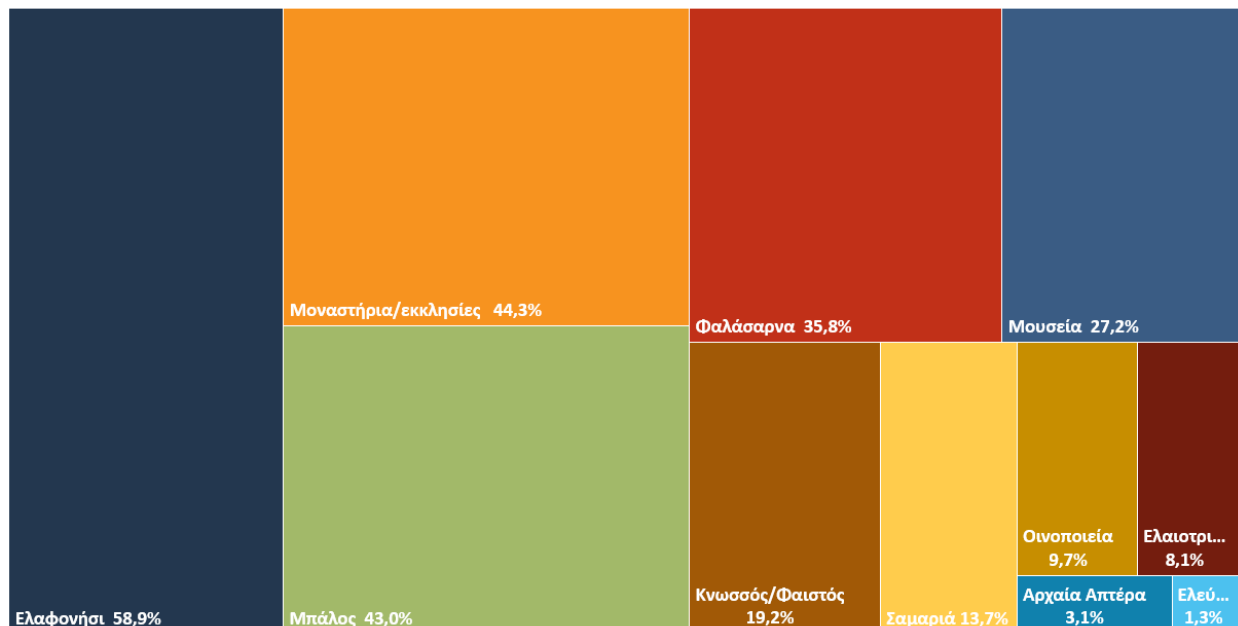

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Τουριστικοί προορισμοί

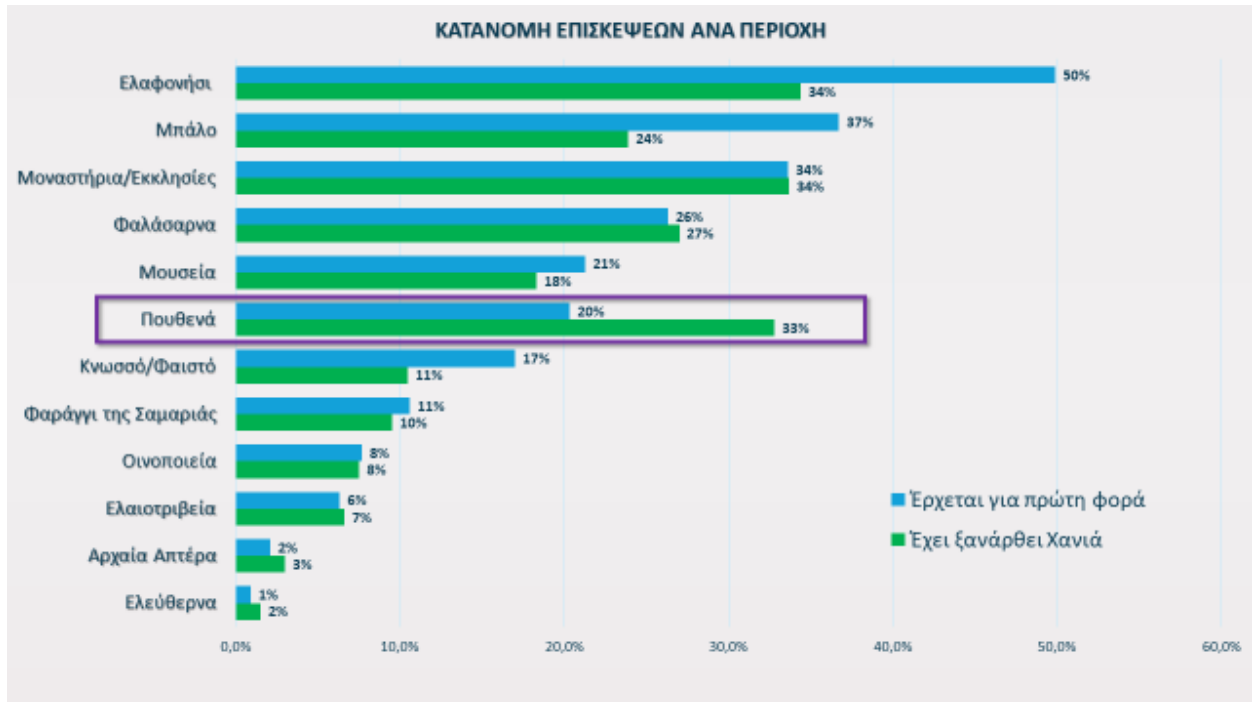
Πρώτες σε προτίμηση και επισκεψιμότητα παραμένουν και φέτος οι γνωστές παραλίες αλλά και μοναστήρια/εκκλησίες του Νομού Χανίων. Την πρωτιά έχει η παραλία του Ελαφονησίου, όπου περίπου έξι στους δέκα τουρίστες την επισκέφτηκαν. Ακολουθούν οι επισκέψεις σε μοναστήρια/εκκλησίες, με αυξημένο επίσης ποσοστό συγκριτικά με την προηγούμενη περίοδο καθώς και η παραλία του Μπάλου, με σχεδόν τέσσερις στους δέκα τουρίστες να δείχνουν ιδιαίτερη προτίμηση σε αυτούς τους προορισμούς. Ακολουθούν με αυξημένα ποσοστά, η παραλία των Φαλασάρνων με ποσοστό προτίμησης 36%, ενώ σχεδόν ένας στους τέσσερις αλλοδαπούς τουρίστες επισκέφτηκε τα μουσεία. Μικρές αυξήσεις παρουσιάζουν επίσης οι επισκέψεις στην Κνωσσό/Φαιστό, αλλά και σε οινοποιεία και ελαιολαδοποιεία, ενώ αντίθετα ελαφρώς μειωμένο είναι το ποσοστό αυτών που επισκέφτηκαν το φαράγγι της Σαμαριάς και τον Αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Απτέρας. Αξίζει να αναφερθεί ότι ένας στους τέσσερις τουρίστες δεν επισκέφτηκε κάποιο τουριστικό προορισμό κατά τη διάρκεια των διακοπών του.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ

Αναφορικά με την επισκεψιμότητα ανά τουριστικό προορισμό, παρατηρείται επίσης ότι αλλοδαποί επισκέπτες που έρχονται για πρώτη φορά στην περιοχή της Δυτικής Κρήτης, είναι αυτοί που επισκέπτονται περισσότερο σχεδόν όλους τους προορισμούς σε σχέση με αυτούς που ήδη έχουν

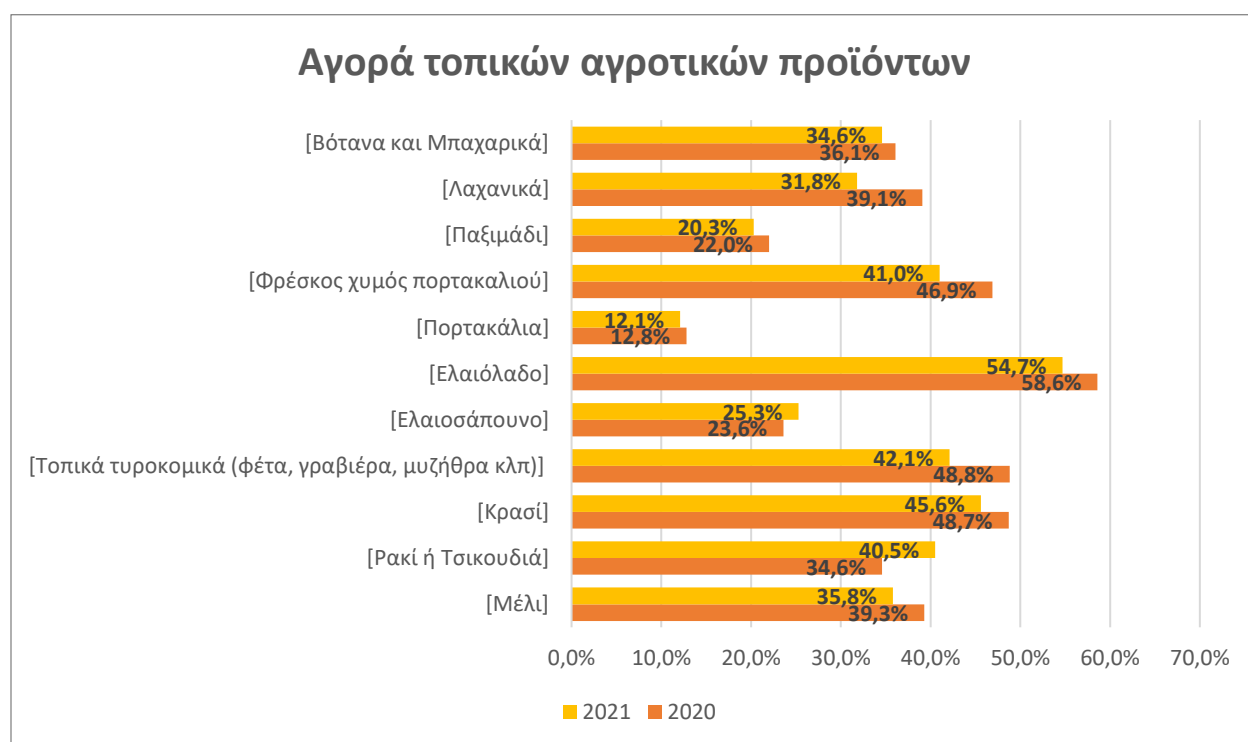
ξαναεπισκεφθεί την περιοχή. Αυτό φαίνεται να μην ισχύει και φέτος αναφορικά με τους αρχαιολογικούς χώρους της Αρχαίας Απτέρας και Ελεύθερνας, όπου εκείνοι οι οποίοι έχουν ήδη ξαναεπισκεφθεί την περιοχή, τους επισκέπτονται περισσότερο από ότι εκείνους που ήρθαν για πρώτη φορά στη Δυτική Κρήτη. Επίσης, εκείνοι, οι οποίοι δεν επισκέφτηκαν κάποιο τουριστικό προορισμό φέτος είναι κυρίως εκείνοι που έχουν ξαναέρθει στην ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Κρήτης.

ΑΓΟΡΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Αγορά τοπικών αγροτικών προϊόντων

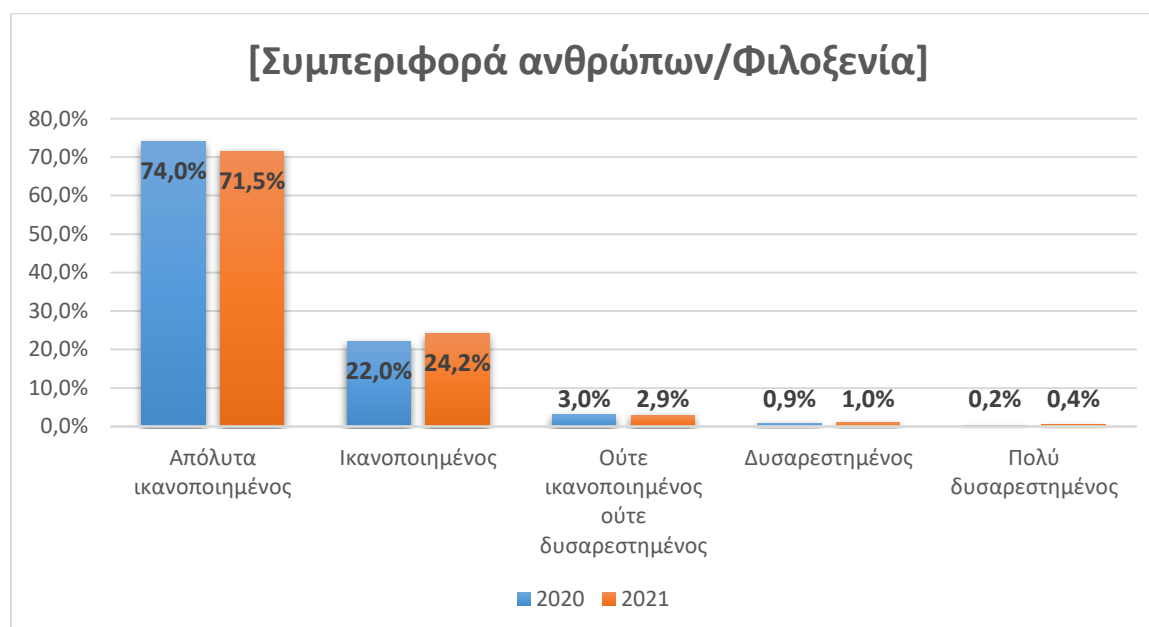
Υψηλά ποσοστά παρουσιάζουν και φέτος οι αγορές τοπικών αγροτικών προϊόντων από τους τουρίστες, αλλά με ελαφρώς μειωμένα ποσοστά στην πλειοψηφία τους σε σχέση με την προηγούμενη τουριστική περίοδο. Πάνω από τους μισούς αλλοδαπούς τουρίστες αγοράζουν ελαιόλαδο και ακολουθούν το κρασί, τα τοπικά τυριά, ο φρέσκος χυμός πορτοκαλιού και η τσικουδιά, με ποσοστά πάνω από 40%, ενώ η τσικουδιά σημείωσε αύξηση φέτος συγκριτικά με την προηγούμενη χρονιά. Το 35% των τουριστών αγόρασε μέλι, βότανα και μπαχαρικά, σχεδόν τρεις στους δέκα τα λαχανικά, ενώ ένας στους τέσσερις επισκέπτες προέβη σε αγορά ελαιosάπουνου, σημειώνοντας μια μικρή αύξηση σε σχέση με την περυσινή περίοδο. Τέλος, τα παραδοσιακά αρτοσκευάσματα, προτιμήθηκαν από έναν στους πέντε επισκέπτες.

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΑΠΟ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

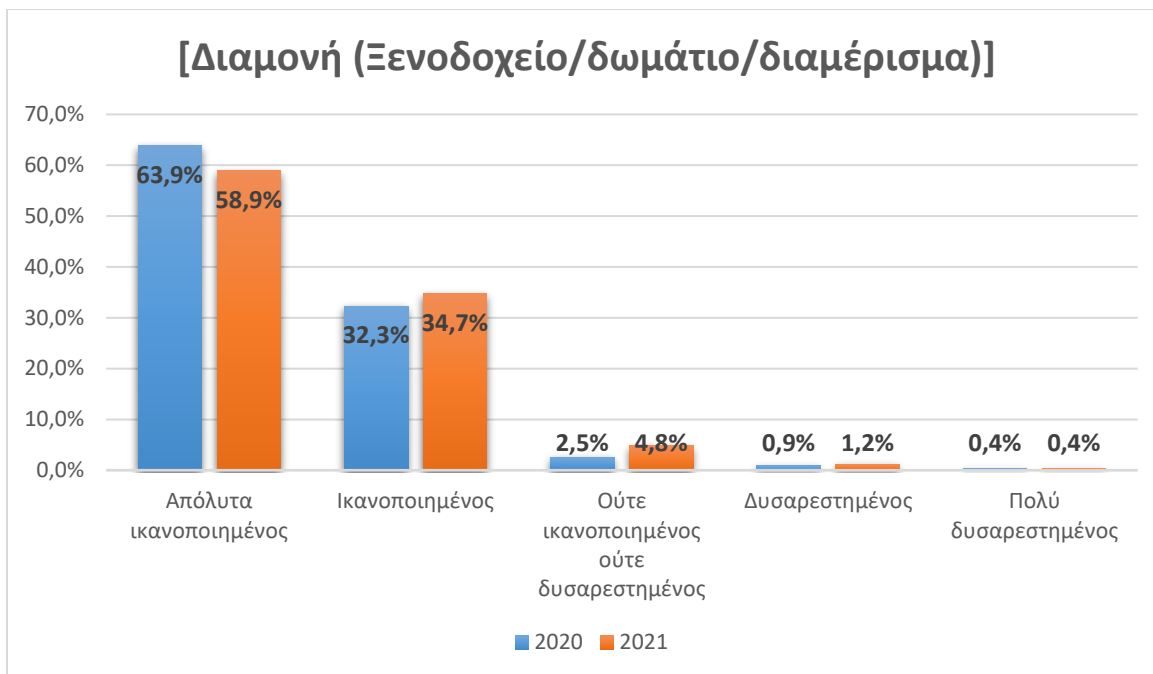
Συμπεριφορά και φιλοξενία ντόπιων κατοίκων

Σε πολύ υψηλά επίπεδα παραμένει το ποσοστό των αλλοδαπών τουριστών από τη συμπεριφορά και τη φιλοξενία των ντόπιων κατοίκων και φέτος, αφού το ποσοστό ικανοποίησης των επισκεπτών όπου δηλώνουν ικανοποιημένοι έως απόλυτα ικανοποιημένοι αγγίζει το 96%, ποσοστό ίδιο με το αντίστοιχο της περυσινής περιόδου.

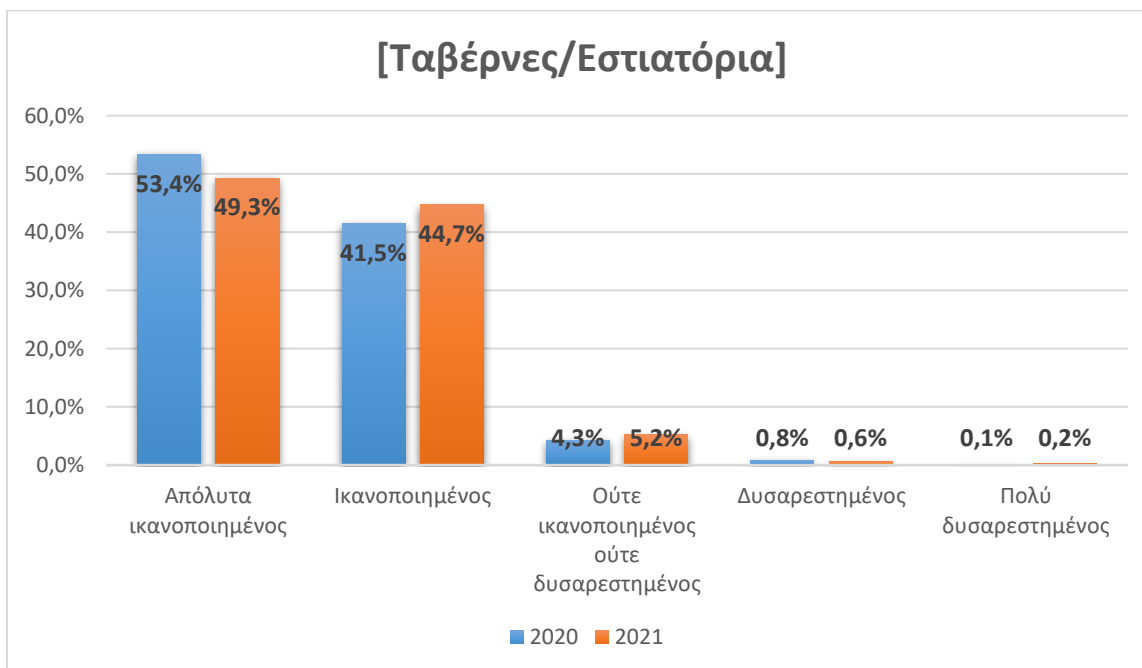
Υπηρεσίες καταλυμάτων

Σε σταθερά επίσης πολύ υψηλά επίπεδα, παραμένει η ικανοποίηση των επισκεπτών όσον αφορά το κατάλυμα τους. Το 94% των αλλοδαπών επισκεπτών έμειναν ικανοποιημένοι έως απόλυτα ικανοποιημένοι, ποσοστό το οποίο είναι περίπου ίδιο με το 2020.

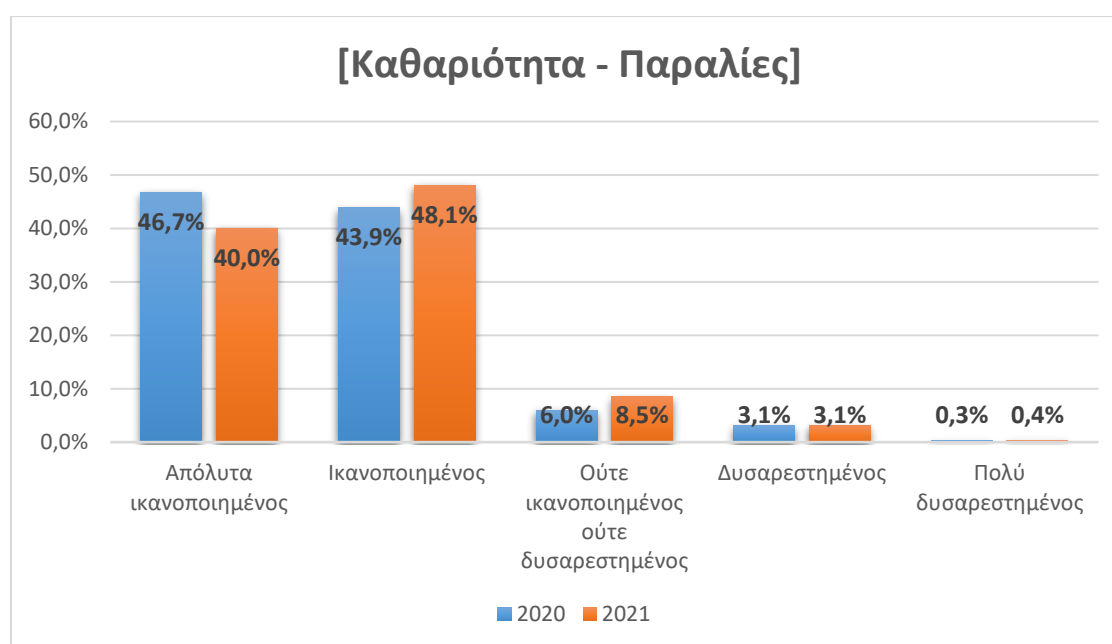
Υπηρεσίες σε ταβέρνες και εστιατόρια

Παρόμοια εικόνα παρουσιάζει η ικανοποίηση των αλλοδαπών τουριστών σχετικά με τις ταβέρνες και τα εστιατόρια, με το ποσοστό και φέτος να παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα, αφού το 94% των επισκεπτών μένουν ικανοποιημένοι έως απόλυτα ικανοποιημένοι, ποσοστό ίδιο με την περυσινή χρονιά.

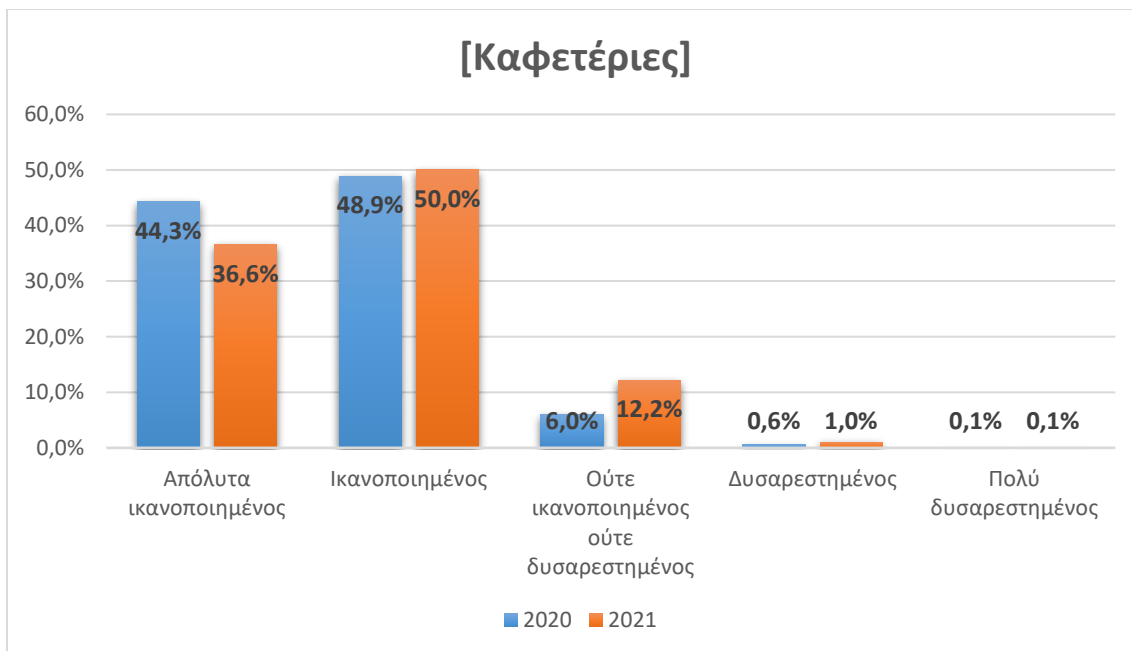
Καθαριότητα Παραλιών

Σχετικά με την καθαριότητα στις παραλίες, υψηλό παραμένει το επίπεδο ικανοποίησης από τους αλλοδαπούς επισκέπτες, αφού το 88% δηλώνουν ικανοποιημένοι έως απόλυτα ικανοποιημένοι από τις προσφερόμενες υπηρεσίες, ποσοστό σχεδόν ίδιο με το αντίστοιχο της περυσινής περιόδου.

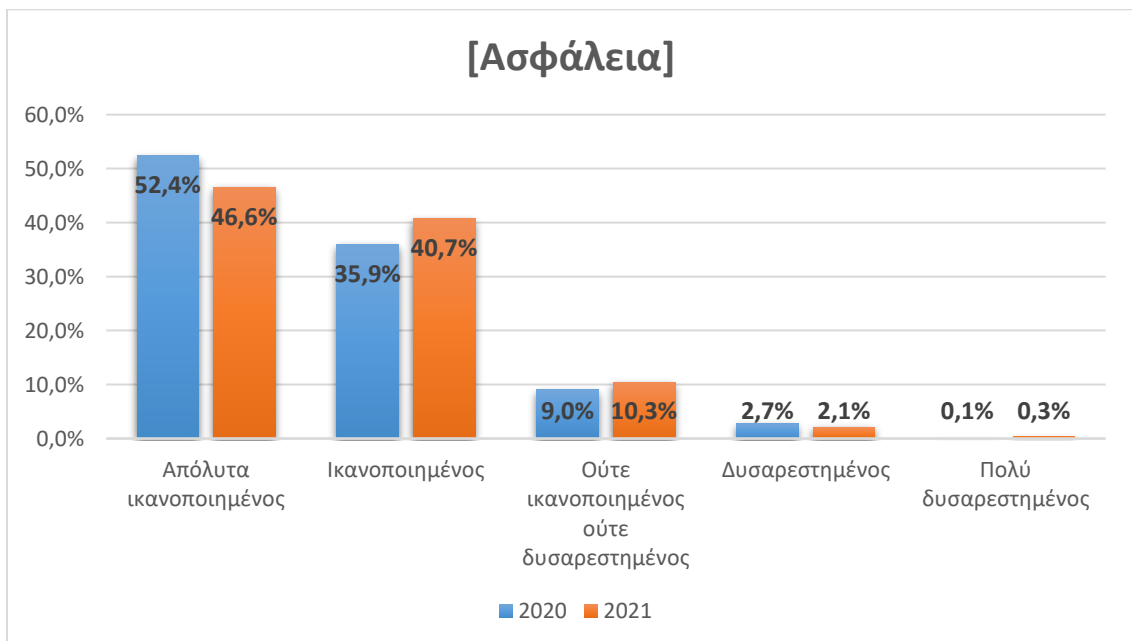
Υπηρεσίες σε καφετέριες

Υψηλό είναι και το ποσοστό αναφορικά με την ικανοποίηση για τις υπηρεσίες στις καφετέριες, όπου το 87% των αλλοδαπών επισκεπτών δηλώνουν ικανοποιημένοι έως απόλυτα ικανοποιημένοι, ποσοστό το οποίο είναι ελαφρώς μειωμένο σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, όπου το αντίστοιχο ποσοστό ικανοποίησης διαμορφώθηκε στο 93%.

Ασφάλεια

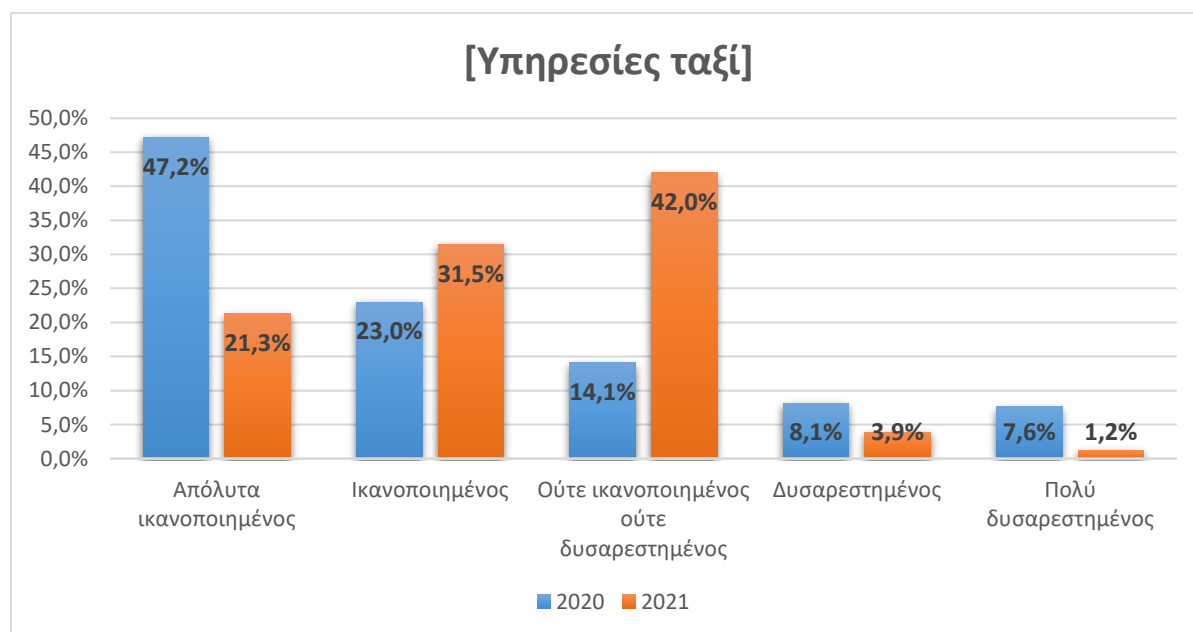
Όσον αφορά την ασφάλεια της περιοχής, η πλειοψηφία των αλλοδαπών τουριστών, αισθάνονται ασφαλείς έως απόλυτα ασφαλείς, με ποσοστό 87%, ποσοστό παρόμοιο με την περυσινή τουριστική περίοδο.

ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΟΥΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ

Υπηρεσίες ταξί

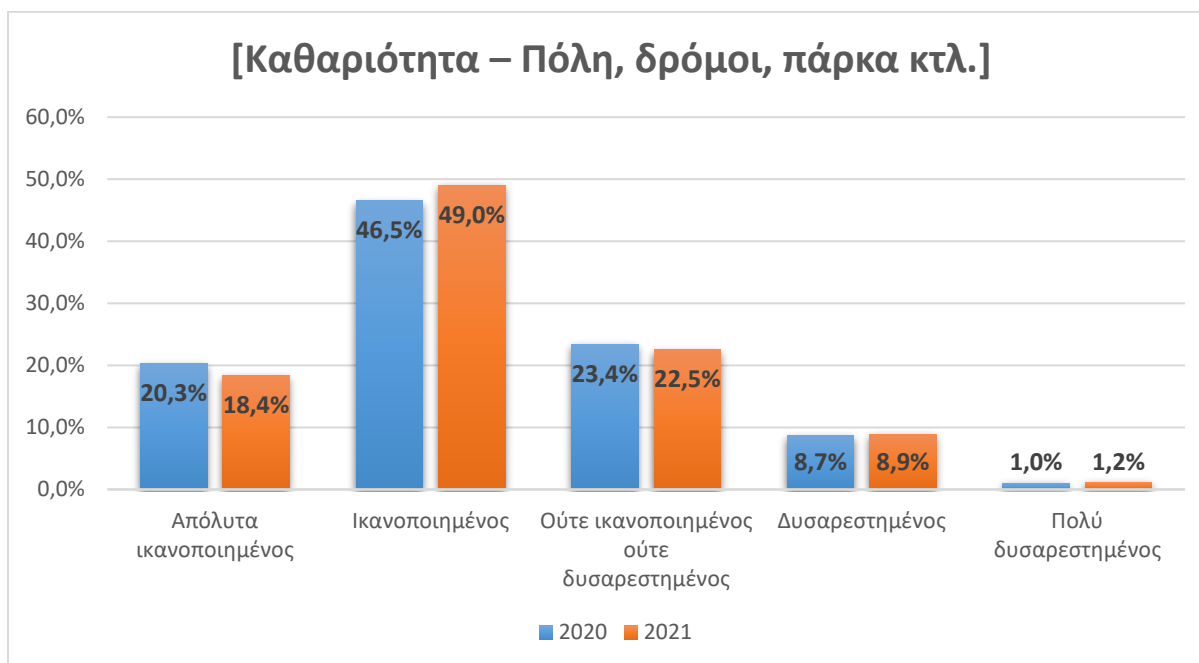
Σχετικά με τις υπηρεσίες ταξί, οι μισοί αλλοδαποί τουρίστες μένουν ικανοποιημένοι έως πολύ ικανοποιημένοι, ποσοστό όμως πολύ χαμηλότερο από την προηγούμενη χρονιά, όπου το αντίστοιχο ποσοστό είχε φτάσει στο 70%. Σημαντικό στοιχείο επίσης είναι ότι σχεδόν τέσσερις στους δέκα επισκέπτες δεν μένουν ούτε ικανοποιημένοι ούτε δυσαρεστημένοι από τις υπηρεσίες ταξί. Πιθανή εξήγηση για την σημαντική μείωση ικανοποίησης της υπηρεσίας Ταξί, αποτελεί το γεγονός ότι λόγω της έλλειψης ικανού στόλου ενοικιαστικών αυτοκινήτων την τρέχουσα περίοδο, πολύ μεγάλη μερίδα επισκεπτών στράφηκε στην υπηρεσία Ταξί με αποτέλεσμα να δυσκολεύεται ο τρέχων στόλος τους να δυσκολεύεται να καλύψει το ξαφνικό άλμα ζήτησης.

Καθαριότητα στον αστικό ιστό

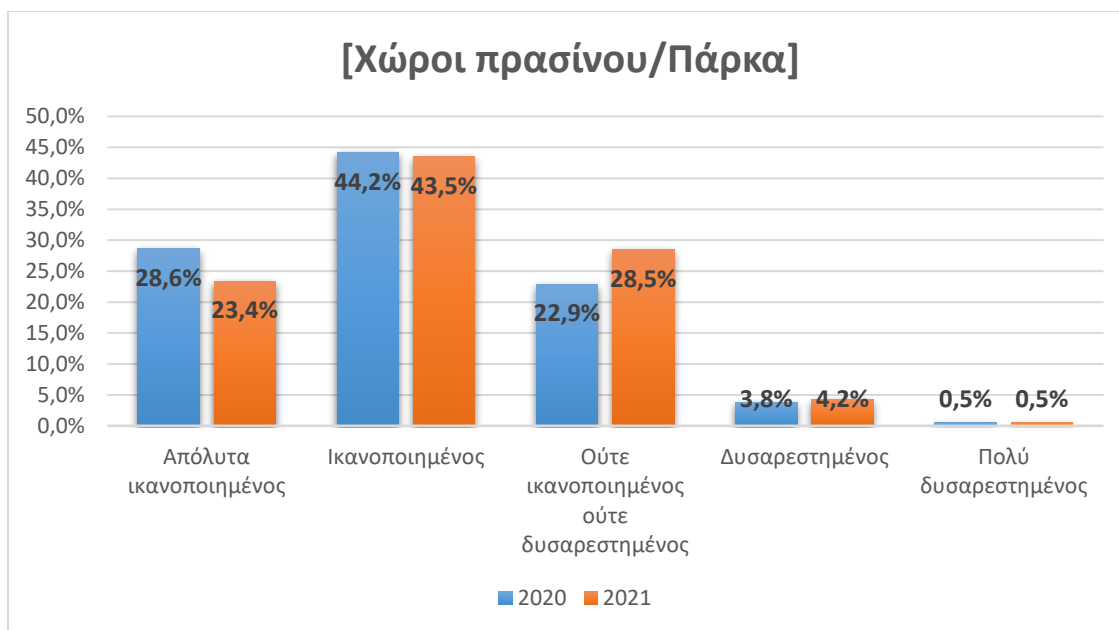
Όσον αφορά την καθαριότητα σε πόλεις, δρόμους και πάρκα, σχεδόν δύο στους τρεις τουρίστες έμειναν από ικανοποιημένοι έως απόλυτα ικανοποιημένοι, ποσοστό ίδιο με το αντίστοιχο της περυσινής περιόδου. Ούτε ικανοποιημένοι ούτε δυσαρεστημένοι δήλωσε το 23% των αλλοδαπών τουριστών, ενώ

ένα 9% των αλλοδαπών τουριστών θεωρεί ότι υπάρχουν πολλά προβλήματα, μένοντας δυσαρεστημένοι από την καθαριότητα στον αστικό ιστό, ποσοστό ίδιο από το αντίστοιχο της περυσινής χρονιάς.

Χώροι πρασίνου/πάρκα

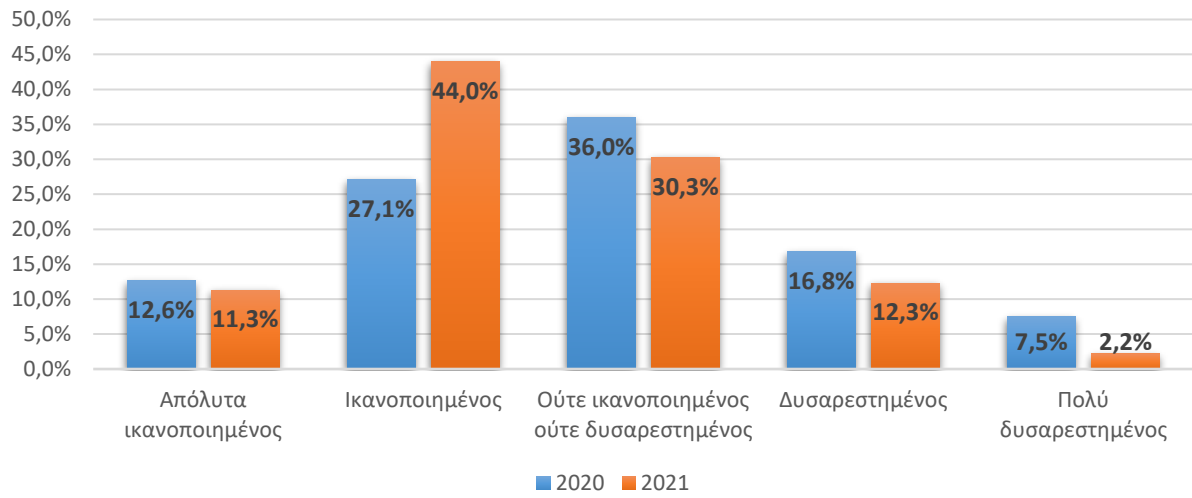
Σχετικά με τους χώρους πρασίνου και τα πάρκα, δύο στους τρεις αλλοδαπούς επισκέπτες δηλώνουν ικανοποιημένοι έως πολύ ικανοποιημένοι, ποσοστό χαμηλότερο από το αντίστοιχο της προηγούμενης χρονιάς, όπου είχε διαμορφωθεί στο 73%. Ούτε ικανοποιημένοι ούτε δυσαρεστημένοι δηλώνουν περίπου τρεις στους δέκα, ενώ ένα ποσοστό 4% έμεινε δυσαρεστημένο από την έλλειψη χώρων πρασίνου και πάρκων.

Σήμανση και πινακίδες κατεύθυνσης οδικού δικτύου

Όσον αφορά τη σήμανση και τις πινακίδες κατεύθυνσης του οδικού δικτύου, το 55% των τουριστών θεωρούν ότι στο οδικό δίκτυο δεν υπάρχουν προβλήματα ή ότι υπάρχουν ελάχιστα, ποσοστό πολύ χαμηλότερο από το προηγούμενο έτος, που είχε φτάσει το 40%. Τρεις στους δέκα επισκέπτες δεν έμειναν ούτε ικανοποιημένοι ούτε δυσαρεστημένοι με τη σήμανση και τις πινακίδες κατεύθυνσης του οδικού δικτύου, λίγο πιο χαμηλό από το αντίστοιχο της προηγούμενης χρονιάς. Ενθαρρυντικό είναι ότι το συνολικό ποσοστό δυσαρέσκειας των αλλοδαπών τουριστών έχει μειωθεί φέτος, φτάνοντας το 15%, όταν την προηγούμενη χρονιά σχεδόν ένας στους τέσσερις είχαν δηλώσει ότι υπάρχουν σοβαρά έως πολύ σοβαρά προβλήματα στη σήμανση και τις πινακίδες κατεύθυνσης του οδικού δικτύου της περιοχής Δυτικής Κρήτης.

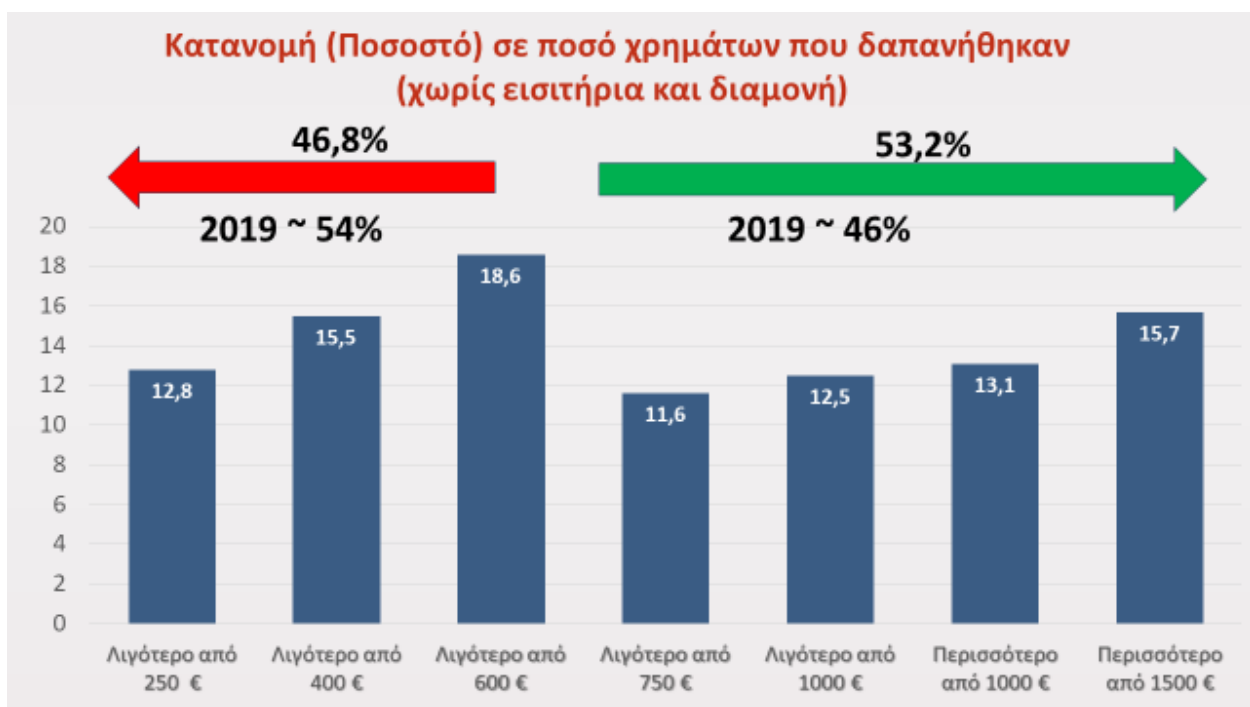
[Οδικό δίκτυο (Σημάνσεις και υποδείξεις κατεύθυνσης)]

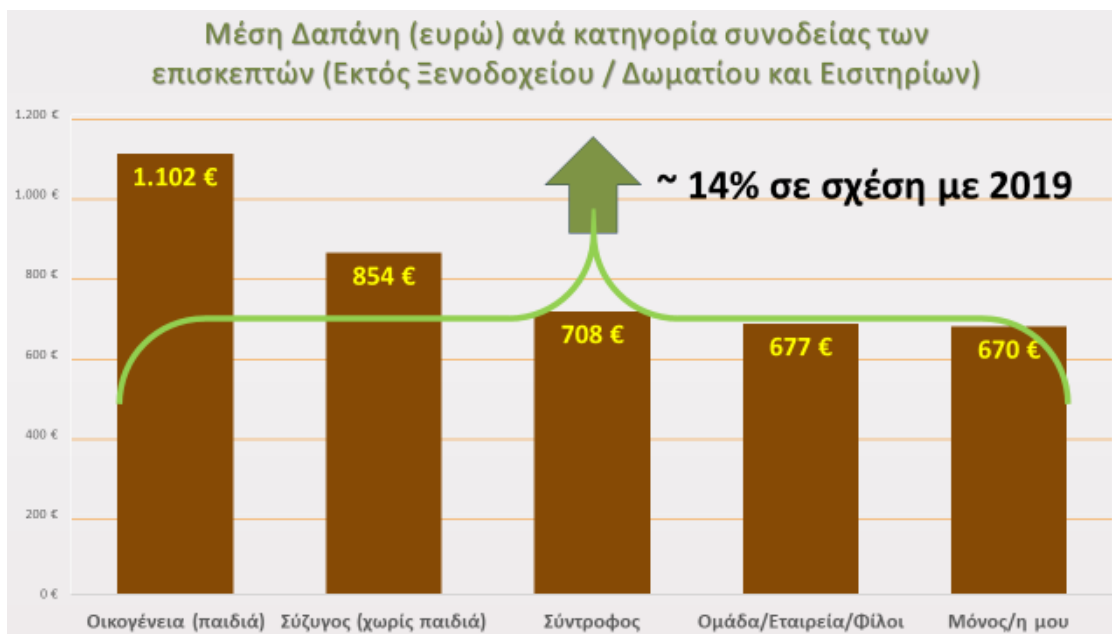
ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΟΠΩΝ ΤΟΥΣ

Συνολικές δαπάνες

Όσον αφορά το σύνολο των δαπανών των αλλοδαπών τουριστών κατά τη διάρκεια των διακοπών τους, αν εξαιρέσουμε το αεροπορικό κόστος και κόστος καταλύματος, παρατηρείται μια μεγάλη αύξηση των δαπανών που πραγματοποίησαν οι αλλοδαποί τουρίστες που διέμειναν στη Δυτική Κρήτη σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, φτάνοντας να δαπανούν γύρω στα 830 ευρώ ανά ταξίδι, όταν πέρυσι οι δαπάνες ήταν γύρω στα 740 ευρώ ανά ταξίδι.

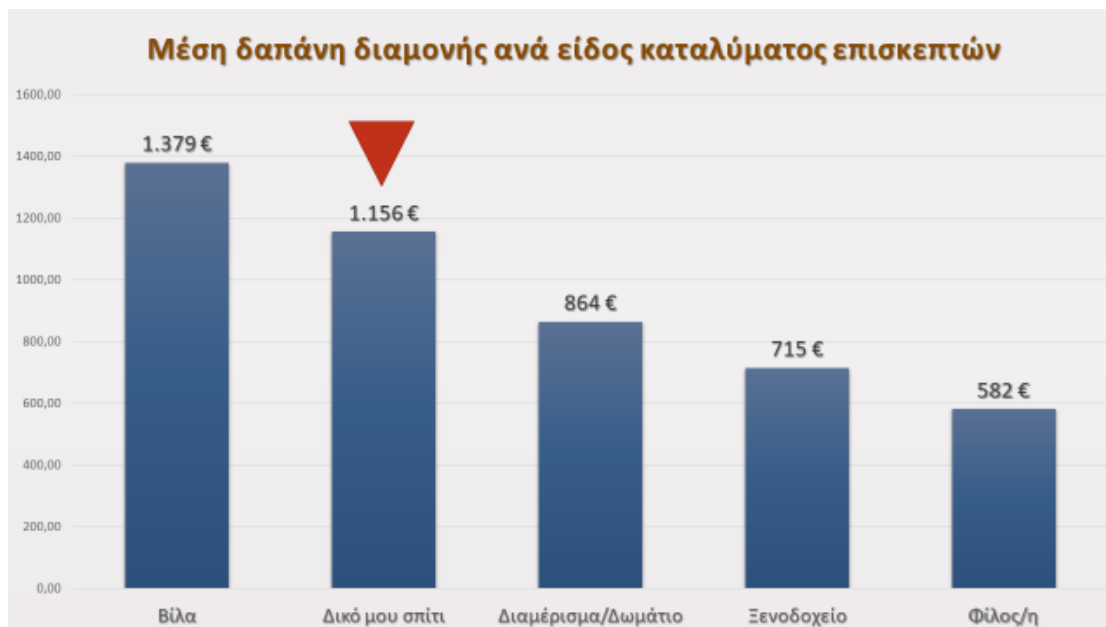
Σχετικά με τη συνοδεία ταξιδιού, περισσότερες είναι οι δαπάνες που ξοδεύουν οι αλλοδαποί επισκέπτες που κάνουν διακοπές με την οικογένειά τους. Πιο συγκεκριμένα στα 1100 ευρώ κατά μέσο όρο φτάνουν οι δαπάνες των οικογενειών με παιδιά, ενώ στα 850 ευρώ φτάνει η μέση δαπάνη των οικογενειών χωρίς παιδιά. Στα 700 ευρώ περίπου αναλογεί η δαπάνη κατά μέσο όρο των υπολοίπων κατηγοριών, που κάνουν διακοπές με το/τη σύντροφο, με παρέα ή χωρίς. Γενικά παρατηρείται μια αύξηση των δαπανών κατά 14% σε σχέση με το 2019.

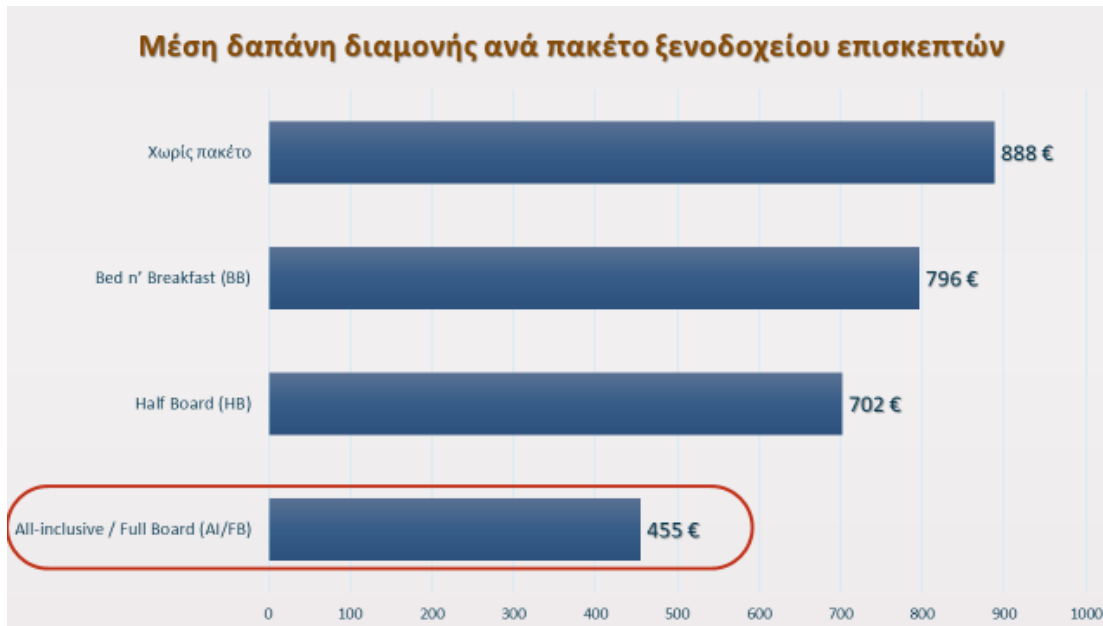
Αναφορικά με τη μέση δαπάνη ανά ηλικιακή κατηγορία, παρατηρείται ότι οι αλλοδαποί τουρίστες μεγάλης ηλικίας από 65 ετών και άνω ξοδεύουν τα περισσότερα χρήματα κατά τη διάρκεια των διακοπών τους, φτάνοντας κατά μέσο όρο τα 1300 ευρώ. Ακολουθεί η ηλικιακή ομάδα μεταξύ 44-54 ετών με δαπάνες κοντά στα 1100 ευρώ και έπονται οι ηλικιακές ομάδες 35-44 και 55-64 με δαπάνες γύρω στα 900 ευρώ. Αντίθετα, λιγότερα είναι τα χρήματα που ξοδεύουν οι ηλικιακές ομάδες νεαρής ηλικίας έως 34 ετών με μέσο όρο περίπου στα 700 ευρώ.

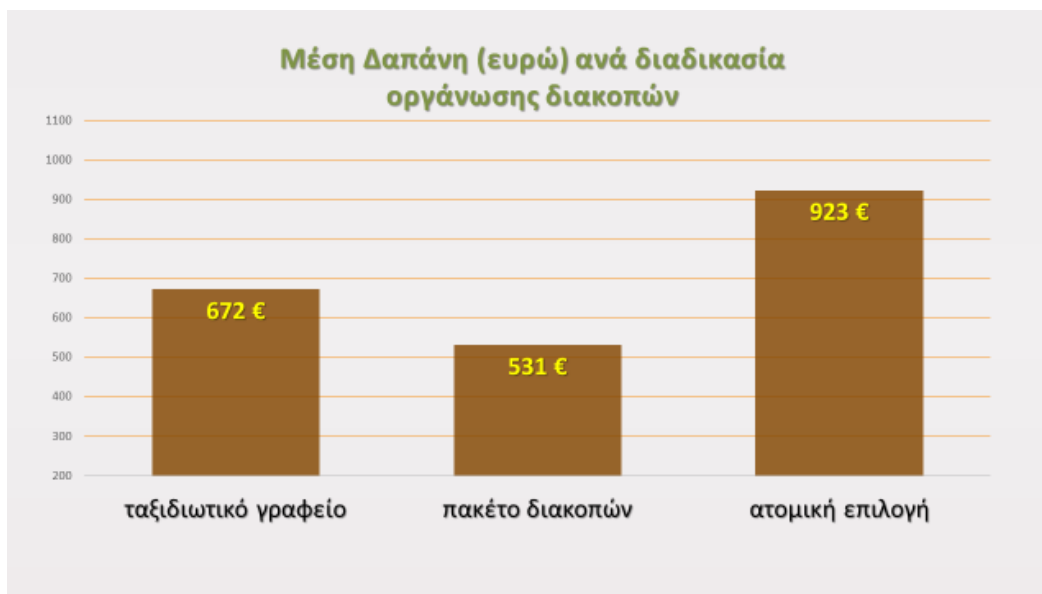
Αναφορικά με τη μέση δαπάνη των αλλοδαπών τουριστών που διέμεναν σε τουριστικά καταλύματα, παρατηρείται ότι οι αλλοδαποί επισκέπτες που διέμεναν σε βίλα ξοδεύουν τα περισσότερα χρήματα κατά τη διάρκεια των διακοπών τους με μέσο όρο κοντά στα 1400 ευρώ. Ακολουθούν οι τουρίστες που διέμεναν σε ιδιόκτητο σπίτι με μέσο όρο γύρω στα 1150 ευρώ, όμως αν λάβουμε υπόψη ότι οι αλλοδαποί επισκέπτες που διαμένουν σε ιδιόκτητο σπίτι κάνουν διακοπές πολύ μεγαλύτερης διάρκειας από το μέσο όρο των άλλων τουριστών, τότε το ποσό αυτό δεν είναι και τόσο ικανοποιητικό. Οι τουρίστες που διέμειναν σε ενοικιαζόμενα δωμάτια/διαμερίσματα δαπάνησαν κατά μέσο όρο περίπου 850 ευρώ, ακολουθούν οι επισκέπτες που διέμειναν σε ξενοδοχεία με μέσο όρο δαπάνης περίπου στα 700 ευρώ και οι αλλοδαποί επισκέπτες που φιλοξενήθηκαν σε φιλικό σπίτι με μέσο όρο δαπάνης κοντά στα 600 ευρώ.

Σχετικά με τη μέση δαπάνη ανά πακέτο διατροφής στα ξενοδοχειακά καταλύματα, παρατηρείται ότι όσο πιο πλήρης είναι το πακέτο διατροφής που επιλέγουν οι αλλοδαποί τουρίστες τόσο λιγότερα ξοδεύουν σε άλλες δραστηριότητες εκτός ξενοδοχειακού καταλύματος.

Αναφορικά με τη μέση δαπάνη ανά τρόπο οργάνωσης διακοπών, περισσότερες είναι οι δαπάνες των αλλοδαπών τουριστών που επιλέγουν μόνοι τους να οργανώσουν τις διακοπές τους με μέσο όρο λίγο πιο πάνω από τα 900 ευρώ, ενώ κοντά στα 700 ευρώ είναι οι δαπάνες των τουριστών που διοργανώνουν τις διακοπές τους με ταξιδιωτικά γραφεία.

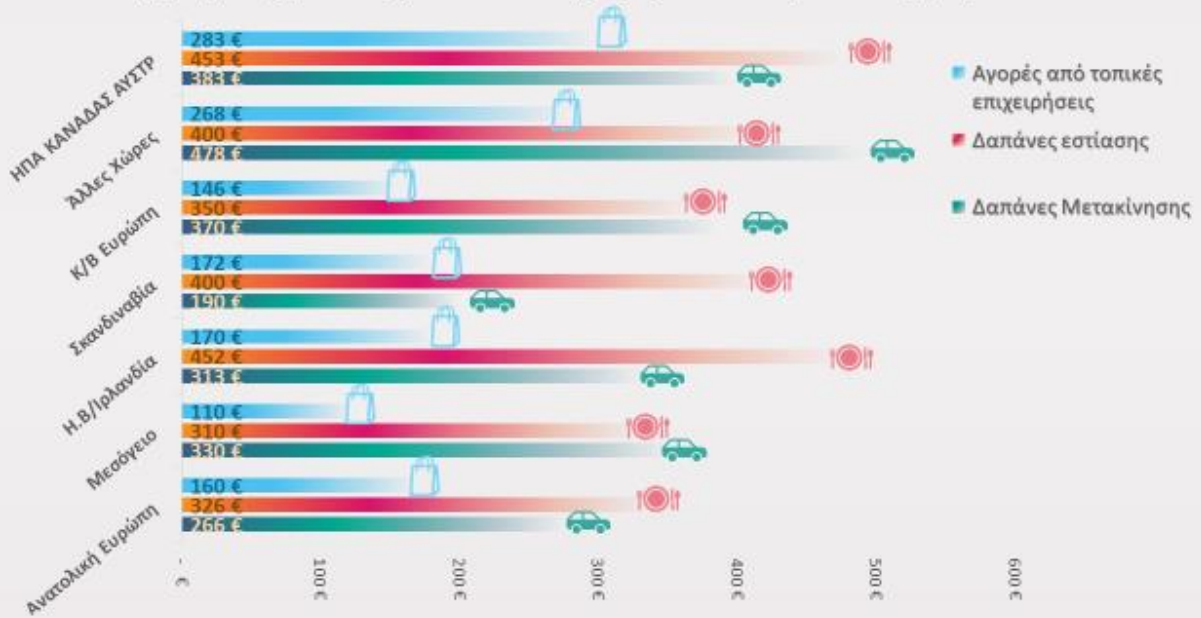
Σχετικά με τη μέση δαπάνη ανά ομάδα χωρών, οι αλλοδαποί τουρίστες από ΗΠΑ, Καναδά, Αυστραλία και Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα φαίνεται να ξοδεύουν τα περισσότερα, με μέσο όρο λίγο πιο πάνω από τα 1100 ευρώ, αλλά το ποσοστό αυτών επί των συνολικών αφίξεων είναι πάρα πολύ χαμηλό. Οι αλλοδαποί επισκέπτες από το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία ακολουθούν με μέσο όρο δαπάνης

κοντά στα 950 ευρώ, ακολουθούν οι τουρίστες από την Κεντρική και Βόρεια Ευρώπη με μέσο όρο περίπου στα 850 ευρώ, ενώ οι επισκέπτες από Σκανδιναβία, Μεσόγειο και Ανατολική Ευρώπη σημειώνουν μέσο όρο δαπάνης στα 750 ευρώ περίπου. Αξίζει να σημειωθεί ότι η μέση δαπάνη των αλλοδαπών τουριστών από την Ανατολική Ευρώπη είναι πολύ μεγαλύτερη από ότι το 2019.

Σε σχέση με τις βασικές κατηγορίες δαπανών, παρατηρείται ότι τα χρήματα τους οι αλλοδαποί τουρίστες τα ξόδεψαν κυρίως σε δαπάνες εστίασης και μετακίνησης και έπονται οι δαπάνες για αγορά διαφόρων τοπικών προϊόντων. Πιο συγκεκριμένα, αναφορικά με τις δαπάνες εστίασης, οι αλλοδαποί από ΗΠΑ, Καναδά, Αυστραλία, Η.Β και Ιρλανδία φαίνεται να ξόδεψαν τα περισσότερα χρήματα με ένα μέσο όρο δαπανών στα 450 ευρώ και έπονται οι αλλοδαποί από τη Σκανδιναβία με 400 ευρώ, τη ΒορειοΚεντρική Ευρώπη, Ανατολική Ευρώπη και Μεσόγειο με μέσο όρο δαπανών 310-350 ευρώ. Οι τουρίστες από ΗΠΑ, Καναδά και Αυστραλία είναι αυτοί που ξοδεύουν τα περισσότερα χρήματα και όσον αφορά τις δαπάνες μετακίνησης με κοντά στα 385 ευρώ, ενώ ακολουθούν οι αλλοδαποί από Κεντρική/Βόρεια Ευρώπη με 370 ευρώ, τη Μεσόγειο με 330 ευρώ, το Η.Β και Ιρλανδία με 310 ευρώ, την Ανατολική Ευρώπη με 265 ευρώ και στην τελευταία θέση είναι οι Σκανδιναβοί με μόλις 190 ευρώ. Αναφορικά με την αγορά διαφόρων τοπικών προϊόντων από τοπικές επιχειρήσεις προηγούνται πάλι οι τουρίστες από ΗΠΑ, Καναδά και Αυστραλία με μέσο όρο κοντά στα 300 ευρώ και έπονται επισκέπτες από Η.Β/Ιρλανδία, Σκανδιναβία, Β/Κ Ευρώπη, Ανατολική Ευρώπη και Μεσόγειο με δαπάνες από 110 ευρώ έως 170 ευρώ.

Κατηγορίες μέσης δαπάνης (€) ανά Ομάδα χωρών

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

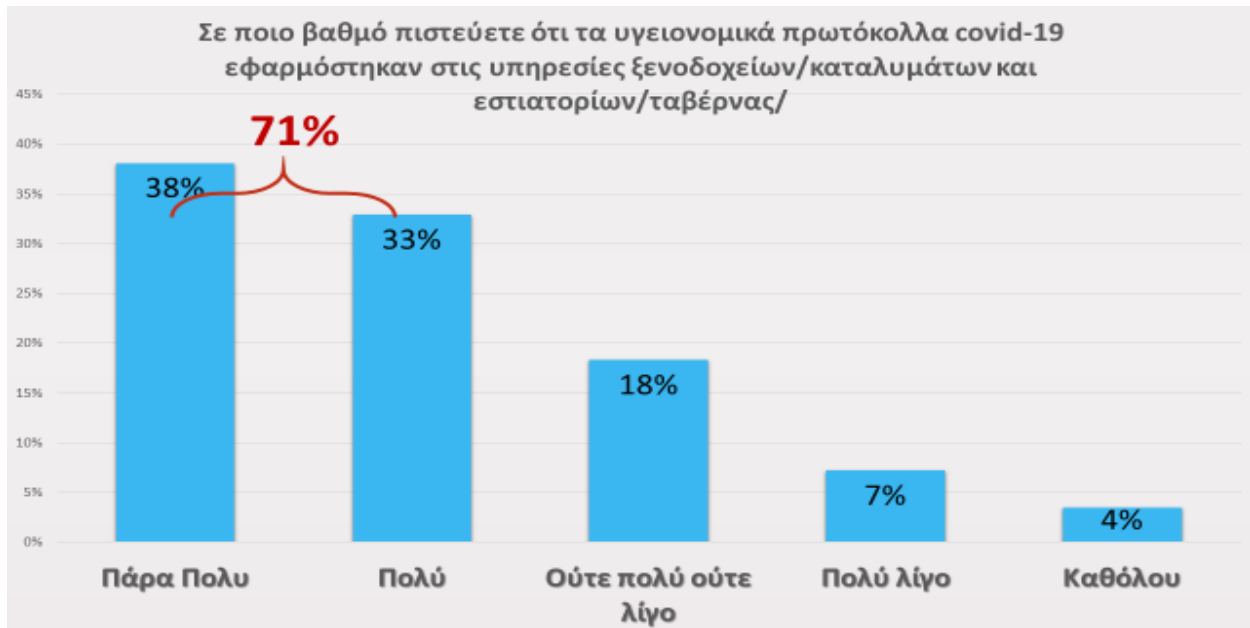
Υγειονομικός προορισμός COVID-19

Σχετικά με την υγειονομική ασφάλεια του προορισμού, ένα συντριπτικό ποσοστό κοντά στο 90%, δήλωσε ότι θεωρεί τη Δυτική Κρήτη ως ένα υγειονομικά ασφαλή προορισμό, χάρη στις προσπάθειες όλων των τοπικών τουριστικών φορέων, γεγονός που προσέλκυσε αυτό τον αυξημένο αριθμό τουριστών που είχε η περιοχή τη φετινή τουριστική περίοδο.

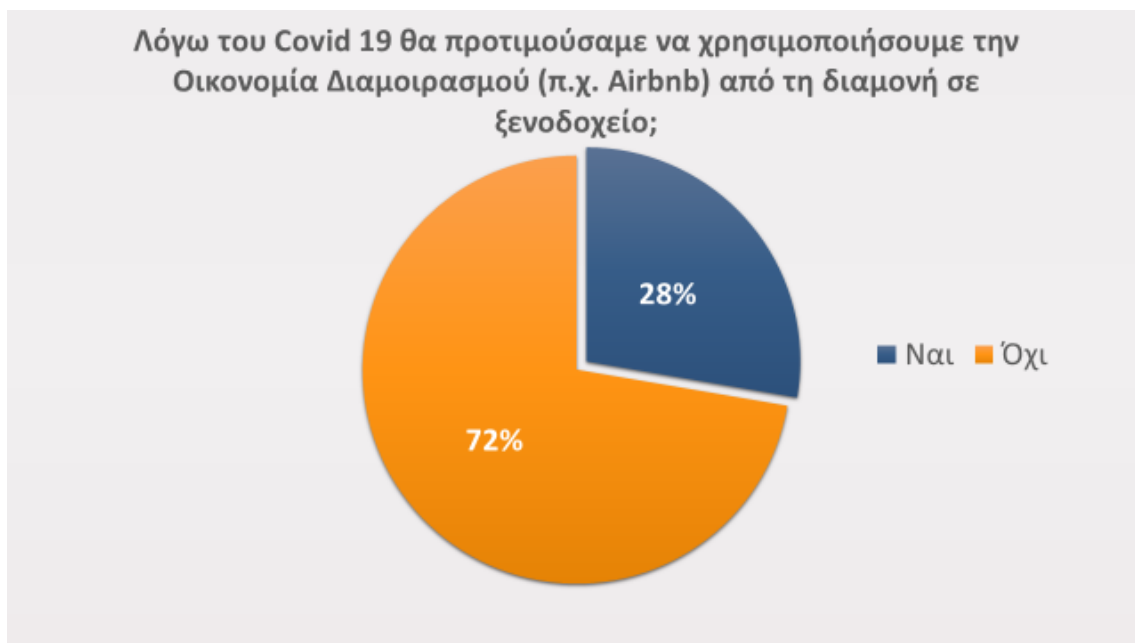
Υγειονομικά πρωτόκολλα COVID-19 στα εστιατόρια

Αναφορικά με τα υγειονομικά πρωτόκολλα COVID-19 στους χώρους εστίασης και φιλοξενίας, θετικές είναι οι απόψεις των τουριστών, αφού επτά στους δέκα αλλοδαπούς τουρίστες έμειναν από πολύ έως πάρα πολύ ικανοποιημένοι, ενώ μόλις ένας στους δέκα επισκέπτες δήλωσε ότι δεν υπήρχε κανένα υγειονομικό πρωτόκολλο αντιμετώπισης του COVID-19 ή ότι αυτά που εφαρμόστηκαν ήταν ελάχιστα.

Οικονομία Διαμοιρασμού και COVID-19

Σχετικά με τις επιπτώσεις που είχε ο COVID-19 στα τουριστικά καταλύματα, παρατηρήθηκε μια αύξηση των AirBnB καταλυμάτων φέτος, αφού σχεδόν τρεις στους δέκα αλλοδαπούς τουρίστες προτίμησαν τέτοιου είδους καταλύματα, ούτως ώστε να αποφεύγουν τον πολύ συνωστισμό στο κατάλυμα και να μην έρχονται σε επαφή με πολλά άτομα, αισθάνοντας έτσι πιο ασφαλείς και προστατευμένοι από το να νοσήσουν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τη φετινή χρονιά καταγράφεται μια μεγάλη αύξηση στις αφίξεις αλλοδαπών τουριστών στο αεροδρόμιο Χανίων, η οποία έφτασε το 230% σε σχέση με πέρυσι, φτάνοντας τις 662 χιλιάδες αφίξεις. Μπορεί βέβαια να υπολειπόμαστε 42% από τις αφίξεις ρεκόρ του 2019, που είχαν φτάσει τα 1.145 χιλ, αλλά αν αναλογιστούμε ότι η φετινή τουριστική περίοδος άρχισε ουσιαστικά τον Ιούλιο και δεδομένων των συνθηκών, το νούμερο κρίνεται αρκετά ικανοποιητικό, ξεπερνώντας μάλιστα τις αρχικές προσδοκίες. Αν συγκρίνουμε επίσης τις αφίξεις του τετραμήνου Ιούλιος-Οκτώβριος του 2021 με τις αντίστοιχες αφίξεις του 2019, τότε η μείωση είναι πολύ λιγότερη, της τάξεως του 15%. Τρεις στους δέκα αλλοδαπούς τουρίστες είναι Σκανδιναβοί, αριθμός αυξημένος σε σχέση με την περυσινή περίοδο, όπου το ποσοστό τους ήταν μόλις 20% επί των συνολικών αφίξεων, όμως συγκριτικά με τα προηγούμενα χρόνια, συνεχίζουν και παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα, αφού ένας στους δύο τουρίστες που επισκεπτόταν τη Δυτική Κρήτη ήταν Σκανδιναβός. Αντίθετα, οι μη Σκανδιναβοί είναι αυτοί, οι οποίοι κατέχουν τη μερίδα του λέοντος, αφού επτά στους δέκα αλλοδαπούς επισκέπτες προέρχονται από μη Σκανδιναβικές χώρες, με τους Γερμανούς, Πολωνούς και Βρετανούς να καταλαμβάνουν το 40% επί των συνολικών αφίξεων.

Παρόμοια ανοδική εικόνα καταγράφεται φέτος και στο αεροδρόμιο Ηρακλείου, όπου παρουσιάζεται αύξηση της τάξεως του 136% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, με τις συνολικές αφίξεις αλλοδαπών τουριστών να μην ξεπερνούν τα 2 εκατομμύρια, φτάνοντας τις 2.123 χιλ. αφίξεις, νούμερο το οποίο θεωρείται επίσης ικανοποιητικό, αφού πέρυσι οι συνολικές αφίξεις δεν είχαν ξεπεράσει το 1 εκατομμύριο. Μπορεί να υπάρχει μεγάλη πτώση 35% από τις αφίξεις ρεκόρ του 2019, όπου είχαν φτάσει τα 3,3 εκατομμύρια, αλλά αν συγκρίνουμε τις αφίξεις του τετραμήνου Ιουλίου – Οκτωβρίου του 2021 με τις αντίστοιχες του 2019 αφίξεις του 2019, η μείωση είναι πολύ λιγότερη, ίδια όπως και στο αεροδρόμιο Χανίων, μόλις 15%. Γάλλοι, Γερμανοί και Βρετανοί, σημείωσαν αύξηση κατά 90%, κατέχοντας φέτος το 54% επί των συνολικών αφίξεων, με τους Βρετανούς να παραμένουν στην πρώτη θέση επί των συνολικών αφίξεων, ενώ οι Γάλλοι για πρώτη φορά πλασάρονται στη δεύτερη θέση ξεπερνώντας τους Βρετανούς. Όσον αφορά τις υπόλοιπες εθνότητες, σημαντικό στοιχείο είναι η τριψήφια αύξηση των Ιταλών, Αυστριακών, Ολλανδών, Βέλγων, Τσέχων, Ελβετών και Πολωνών, ενώ ενθαρρυντικές είναι οι αυξήσεις Ρώσων, Ουκρανών και Ισραηλινών, αφού πέρυσι ήταν μηδαμινές.

Σε σχέση με το προφίλ του αλλοδαπού τουρίστα, ο οποίος διαμένει στην περιοχή της Δυτικής Κρήτης, δεν παρουσιάζονται διαφορές μεταξύ του αριθμού ανδρών και γυναικών, ενώ συνεχίζεται να παρατηρείται μια αύξηση τουριστών νεαρής ηλικίας έως 34 ετών. Υψηλό παραμένει το ποσοστό των

ιδιωτικών υπαλλήλων, ενώ μειωμένα είναι τα ποσοστά των αλλοδαπών τουριστών που προτίμησαν να πάνε διακοπές με τα παιδιά τους. Σχεδόν δύο στους τρεις τουρίστες ήρθαν για πρώτη φορά στην περιοχή της Δυτικής Κρήτης, όταν πέρυσι το ποσοστό ήταν πολύ χαμηλότερο, αφού μόλις ένας στους τρεις είχε επισκεπτεί την περιοχή για πρώτη φορά. Αναφορικά με την περιοχή διαμονής, παρόλο που υπάρχει μια αύξηση προτιμήσεων σε τουριστικές περιοχές σε σχέση με πέρυσι, όπως του Πλατανιά και της Αγίας Μαρίνας, ικανοποιητική είναι η αύξηση που σημειώνεται στην περιοχή της Κισσάμου, ενώ η μεγαλύτερη αύξηση καταγράφεται στην Πόλη Χανίων, αφού σχεδόν οι μισοί αλλοδαποί τουρίστες προτίμησαν να διαμείνουν εκεί, καθιστώντας την πρώτη σε προτίμηση. Οι ημέρες παραμονής των αλλοδαπών τουριστών είναι κατά μία ημέρα λιγότερη σε σχέση με αυτές της προηγούμενης χρονιάς, πραγματοποιώντας κατά μέσο όρο περίπου 8 διανυκτερεύσεις. Δύο στους τρεις αλλοδαπούς τουρίστες προτίμησαν να οργανώσουν και φέτος τις διακοπές μόνοι τους, τη στιγμή που το 2019 μόλις τέσσερις στους δέκα αλλοδαπούς επισκέπτες προέβησαν μόνοι τους στην οργάνωση των διακοπών τους, ενώ μόλις ένας στους τέσσερις χρησιμοποιεί τα τελευταία δύο χρόνια τα ταξιδιωτικά γραφεία. Φέτος φαίνεται οι αλλοδαποί τουρίστες να εμπιστεύονται, όπως και προ COVID-19, τα ξενοδοχεία και τα ενοικιαζόμενα διαμερίσματα/δωμάτια ως τουριστικά καταλύματα διαμονής, αφού σημειώνεται αύξηση σε αυτά τα καταλύματα. Από εκείνους που επέλεξαν ξενοδοχεία, το 70% προτίμησαν πολυτελή ξενοδοχεία 4 και 5 αστέρων, ενώ το πακέτο διατροφής μόνο με πρωινό σημείωσε ιδιαίτερη αύξηση τα τελευταία δύο χρόνια, με σχεδόν τρεις στους δέκα αλλοδαπούς τουρίστες να το επιλέγουν. Παρατηρείται λοιπόν, ότι υπάρχει αλλαγή στο προφίλ του αλλοδαπού τουρίστα που διαμένει στη Δυτική Κρήτη και αυτό οφείλεται κυρίως στην αλλαγή του μίγματος των εθνικοτήτων, μιας και μόλις τρεις στους δέκα επί του συνολικού αριθμού των αλλοδαπών τουριστών που προτιμάει το αεροδρόμιο Χανίων ως τελικό προορισμό, προέρχεται από Σκανδιναβικές Χώρες, όταν τα επτά προηγούμενα έτη, προ COVID-19, τα ποσοστά μεταξύ Σκανδιναβών και μη Σκανδιναβών ήταν ισόποσα.

Σχεδόν δύο στους τρεις αλλοδαπούς επισκέπτες έκαναν χρήση ενοικιαστικού αυτοκινήτου φέτος, ποσοστό μειωμένο με την προηγούμενη χρονιά, αφού φέτος η δυσκολία εύρεσης ενοικιαστικού αυτοκινήτου ήταν άνευ προηγουμένου καθώς η ζήτηση ξεπέρασε τις προσδοκώμενες εκτιμήσεις. Αντίθετα υπάρχει μεγάλη αύξηση στη χρήση άλλων μέσων μεταφοράς, όπως λεωφορεία (τουριστικά και μη) και ταξί, όπου παρατηρείται ότι οι αλλοδαποί τουρίστες τα χρησιμοποίησαν εμφανώς περισσότερες φορές σε σχέση με την περυσινή χρονιά. Όσον αφορά τις επισκέψεις τους, παρατηρείται αύξηση σχεδόν σε όλους τους τουριστικούς προορισμούς, με πρώτες σε προτίμηση και επισκεψιμότητα να παραμένουν και φέτος οι γνωστές παραλίες, Ελαφονησίου, Μπάλου και Φαλασάρνων αλλά ενθαρρυντική είναι η αύξηση των επισκέψεων σε μοναστήρια/εκκλησίες, μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους συγκριτικά με

το 2019, όπου οι τουρίστες απέφευγαν τους κλειστούς χώρους, για να αποφύγουν την πιθανότητα να νοσήσουν από τον κορονοϊό.

Όσον αφορά τις προσφερόμενες υπηρεσίες, οι αλλοδαποί τουρίστες παραμένουν ικανοποιημένοι, με πολύ υψηλά ποσοστά, από τη φιλοξενία και τη συμπεριφορά των ντόπιων κατοίκων, τους χώρους εστίασης και φιλοξενίας, την ασφάλεια και καθαριότητα παραλιών. Η σήμανση καθώς και οι πινακίδες κατεύθυνσης του οδικού δικτύου χρήζουν ανάγκη άμεσης βελτίωσης, για τα οποία όμως υπάρχει σαφής βελτίωση. Οι υπηρεσίες που χρήζουν κάποιας βελτίωσης είναι η καθαριότητα στον αστικό ιστό των πόλεων καθώς και οι χώροι πράσινου και πάρκων, για τους οποίους οι αλλοδαποί τουρίστες συνεχίζουν να εκφράζουν λιγότερο την ικανοποίηση. Επιπλέον, το ποσοστό ικανοποίησης για τις υπηρεσίες ταξί έχει μειωθεί πολύ φέτος και αυτό ίσως να οφείλεται στο γεγονός ότι οι αλλοδαποί τουρίστες δεν μπορούσαν εύκολα να βρουν ταξί, λόγω της πολύ μεγάλης ζήτησης που προέρχεται κυρίως από τον περιορισμένο αριθμό ενοικιαστικών αυτοκινήτων που ήταν φέτος διαθέσιμα στην περιοχή.

Σχετικά με τα έξοδα που πραγματοποίησαν οι αλλοδαποί τουρίστες κατά τη διάρκεια των διακοπών τους, αυξημένες φαίνονται να είναι οι συνολικές δαπάνες σε σχέση με την περυσινή χρονιά, φτάνοντας κοντά στα 700 ευρώ ανά ταξίδι, ενώ οι περισσότερες δαπάνες πραγματοποιήθηκαν στους χώρους εστίασης και μετακίνησης, ενώ ακολουθούν οι δαπάνες για αγορά διαφόρων τοπικών προϊόντων.

Υψηλά ποσοστά παρουσιάζουν και φέτος οι αγορές τοπικών αγροτικών προϊόντων από τους τουρίστες, αλλά με ελαφρώς μειωμένα ποσοστά στην πλειοψηφία τους σε σχέση με την προηγούμενη τουριστική περίοδο, με τους αλλοδαπούς τουρίστες να έχουν ιδιαίτερη προτίμηση στο ελαιόλαδο, στο κρασί, στα τοπικά τυριά, στο φυσικό χυμό πορτοκαλιού και την τσικουδιά.

Τέλος, αναφορικά με τα υγειονομικά πρωτόκολλα COVID-19 στους χώρους εστίασης και φιλοξενίας, θετικές είναι οι απόψεις των τουριστών, αφού επτά στους δέκα αλλοδαπούς τουρίστες έμειναν ικανοποιημένοι από την τήρηση των υγειονομικών μέτρων, ενώ το 90% των τουριστών θεωρεί τη Δυτική Κρήτη ως ένα ασφαλές υγειονομικό προορισμό και ως πόλο έλξης για περισσότερους τουρίστες στο άμεσο μέλλον.